

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

НА „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” - ДП ШУМЕН ЗА ФИНАНСОВАТА 2022 година

НАСТОЯЩИЯТ ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА Е ИЗГОТВЕН В СЪОТВЕТСТВИЕ С РАЗПОРЕДБИТЕ НА ЧЛ. 39 ОТ ЗАКОНА ЗА СЧЕТОВОДСТВОТО, ЧЛ. 29 ОТ ЗАКОНА ЗА ПУБЛИЧНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ И ТЪРГОВСКИЯ ЗАКОН. ТОЙ ВКЛЮЧВА АНАЛИЗ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ФИНАНСОВИТЕ И НЕФИНАНСОВИТЕ ЦЕЛИ..

Управителният съвет на „Североизточно държавно предприятие” ДП, воден от стремежа да управлява предприятието в интерес на едноличния собственик на капитала, както и на основание изискванията на разпоредбите на чл. 39 от Закона за счетоводството и чл. 29 от Закона за публичните предприятия, изготви настоящия доклад за дейността (Доклада).

Докладът представя коментар и анализ на финансовите и нефинансовите цели, както и друга съществена информация относно финансовото състояние и резултатите от дейността на Предприятието. Докладът съдържа обективен преглед, който представя вярно и честно развитието и резултатите от дейността на „Североизточно държавно предприятие” ДП, както и състояние на Предприятието, заедно с описание на основните рискове, пред които е изправено.

Информация относно сделките между свързани лица, информация за възнаграждението на членовете на управителни и ръководни органи, както и изпълнението на възложените задължения за извършване на обществени услуги и на целите на публичната политика са представени в отделните раздели на настоящия доклад.

Нефинансовата декларация по чл. 48 от Закона за счетоводството, както и информация относно оценка на риска, човешките ресурси и трудовите отношения, устойчивостта, въздействието върху околната среда представлява отделен документ към настоящия доклад и са неразделна част от него.

I. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПРЕДПРИЯТИЕТО

1. РЕГИСТРАЦИЯ И АДМИНИСТРАТИВНО-ПРАВЕН СТАТУТ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО

„Североизточно държавно предприятие” ДП е вписано в Търговски регистър и регистър на юридическите лица с нестопанска цел с ЕИК 201617412.

Седалището и адресът на управление на „Североизточно държавно предприятие” ДП са: гр. Шумен - 9700, ул. „Петра” № 1.

„Североизточно държавно предприятие” ДП е държавно предприятие по чл. 62, ал. 3 от Търговския закон.

Със Заповед РД 49-108/13.04.2011 г. на Министъра на земеделието на основание § 9 от предходните и заключителни разпоредби на Закона за горите и във връзка с чл. 163 и сл. от същия, се създава „Североизточно държавно предприятие” ДП със статут на държавно предприятие по чл. 62, ал. 3 от Търговския закон. Предприятието е със 100 % държавна собственост. Министърът на земеделието упражнява правата на собственост на държавата в предприятието.

2. ПРЕДМЕТ НА ДЕЙНОСТ

Предметът на дейност на „Североизточно държавно предприятие” ДП е: изпълнение на горскостопанските планове за горските територии - държавна собственост; изпълнение на ловностопанските планове в държавните ловни стопанства и в държавните горски стопанства; изпълнение на поддържащи и/или възстановителни дейности в горски територии - държавна собственост, предвидени в планове за управление на защитени територии; организиране и провеждане на мероприятия по защита на горските територии - държавна собственост; организиране и провеждане на противоерозионни мероприятия; поддържане разнообразието на екосистемите и опазване на биологичното разнообразие в тях; организиране и възлагане на проектирането и строителството в горите и земите в горските територии - държавна собственост; създаване на нови гори върху земеделски територии; опазване на горските територии - държавна собственост; предоставяне и извършване на обществени услуги; други дейности, незабранени от закона, както и такива възложени на държавното предприятие от министъра на земеделието или въз основа на договор.

„Североизточно държавно предприятие” ДП управлява държавните горски територии в четири административни области – Шумен, Варна, Добрич и Търговище. Общата площ на държавните горски територии, включени в района на дейност на СИДП ДП е 323 182 ха, като залесените горски територии възлизат на 94,34 % с площ от 304 899 ха.

Към 31.12.2022 г. в състава на предприятието влизат 18 териториални поделения, от които 13 държавни горски стопанства и 5 – държавни ловни стопанства, както следва:

1. ТП Държавно ловно стопанство „Паламара“, със седалище с. Венец;
2. ТП Държавно ловно стопанство „Черни Лом“, със седалище гр. Попово;
3. ТП Държавно ловно стопанство „Шерба“, със седалище с. Старо оряхово;
4. ТП Държавно ловно стопанство „Балчик“, със седалище гр. Балчик;
5. ТП Държавно ловно стопанство „Тервел“, със седалище гр. Тервел;
6. ТП Държавно горско стопанство „Преслав“, със седалище гр. Велики Преслав;
7. ТП Държавно горско стопанство „Върбица“, със седалище гр. Върбица;
8. ТП Държавно горско стопанство „Смядово“, със седалище гр. Смядово;
9. ТП Държавно горско стопанство „Шумен“, със седалище гр. Шумен;
10. ТП Държавно горско стопанство „Варна“, със седалище гр. Варна;
11. ТП Държавно горско стопанство „Цонево“, със седалище с. Цонево;
12. ТП Държавно горско стопанство „Суворово“, със седалище гр. Суворово;
13. ТП Държавно горско стопанство „Провадия“, със седалище гр. Провадия;
14. ТП Държавно горско стопанство „Добрич“, със седалище гр. Добрич;

15. ТП Държавно горско стопанство „Генерал Тошево“, със седалище гр. Ген.Тошево.
16. ТП Държавно горско стопанство „Търговище“, със седалище гр. Търговище;
17. ТП Държавно горско стопанство „Омуртаг“, със седалище гр. Омуртаг;
18. ТП Държавно горско стопанство „Нови пазар“, със седалище гр. Нови пазар.

3. КАПИТАЛ

„Североизточно държавно предприятие“ ДП гр.Шумен е със статут на държавно предприятие по чл. 62, ал. 3 от Търговския закон. Предприятието е със 100 % държавна собственост. Министърът на земеделието упражнява правата на собственост на държавата в предприятието.

Съгласно Заповеди РД 49-108/13.04.2011 г. и РД 49-208/03.06.2011 г. Министърът на земеделието предоставя на държавното предприятие имущество – държавна собственост, на стойност 7 647 хил. лв., образувано от имуществото на държавните горски и ловни стопанства, които се сливат и на които „Североизточно държавно предприятие“ ДП е универсален правопреемник.

Към 31.12.2012 г. Предприятието е с основен капитал, неизискащ регистрация в размер на 7 335 хил.лв. Разликата от 312 хил.лв. е в резултат на отписани активи, безвъзмездно прехвърлени на трети лица, съгласно заповеди на принципала и корекции, касаещи размера на капитала преди сливането, с произход юни 2008 г., във връзка с преобразуването на горските стопанства от бюджетни предприятия в държавни предприятия по чл. 62 от Търговския закон.

Към 31.12.2013 г. Предприятието е с основен капитал, неизискащ регистрация в размер на 8 144 хил.лв. Разликата от 809 хил.лв. е в резултат на получен капитал при условията на универсално правопреемство в резултат на отделянето на ДГС-Търговище и ДГС-Омуртаг от СИДП ДП – Габрово и вливането им в СИДП ДП – Шумен, съгласно Заповед № РД 49-168/02.08.2013 г. на МЗ.

Към 31.12.2022 г. Предприятието е с основен капитал, неизискащ регистрация в размер на 8 144 хил.лв.

II. ПРЕГЛЕД НА ДЕЙНОСТТА И НА СЪСТОЯНИЕТО НА ПРЕДПРИЯТИЕТО

Описание на дейностите извършвани в държавните горски територии през 2022 г.

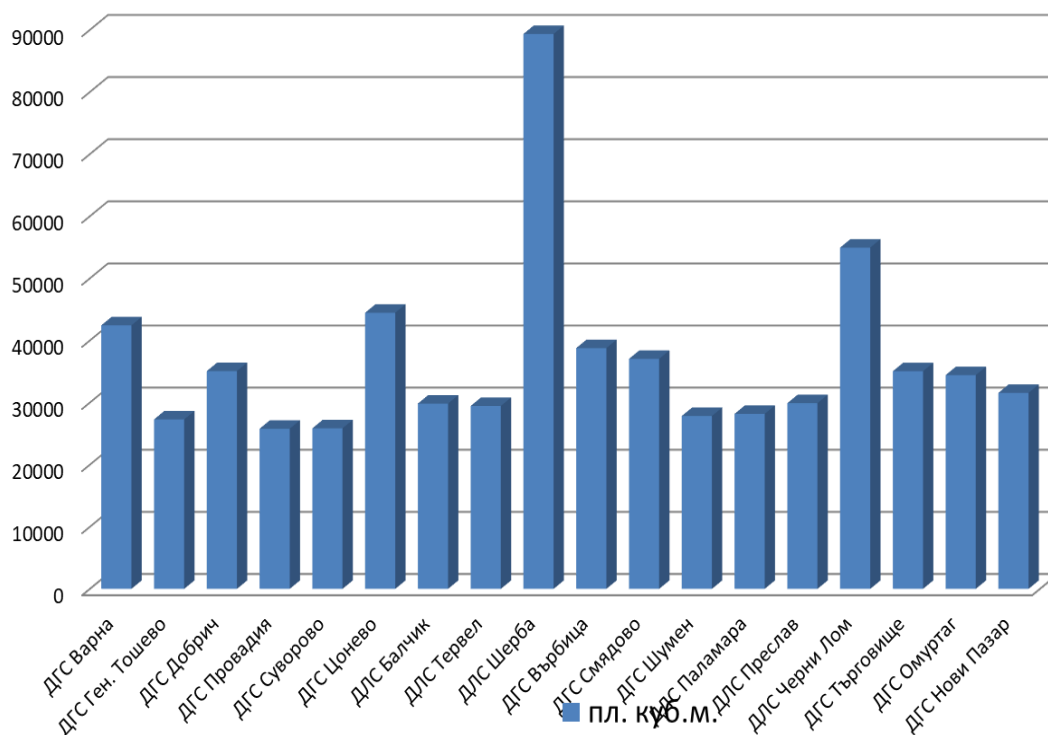
През 2022 г. в „Североизточно държавно предприятие“ ДП са извършвани следните основни видове дейност:

A. ПОЛЗВАНЕ НА ДЪРВЕСИНА

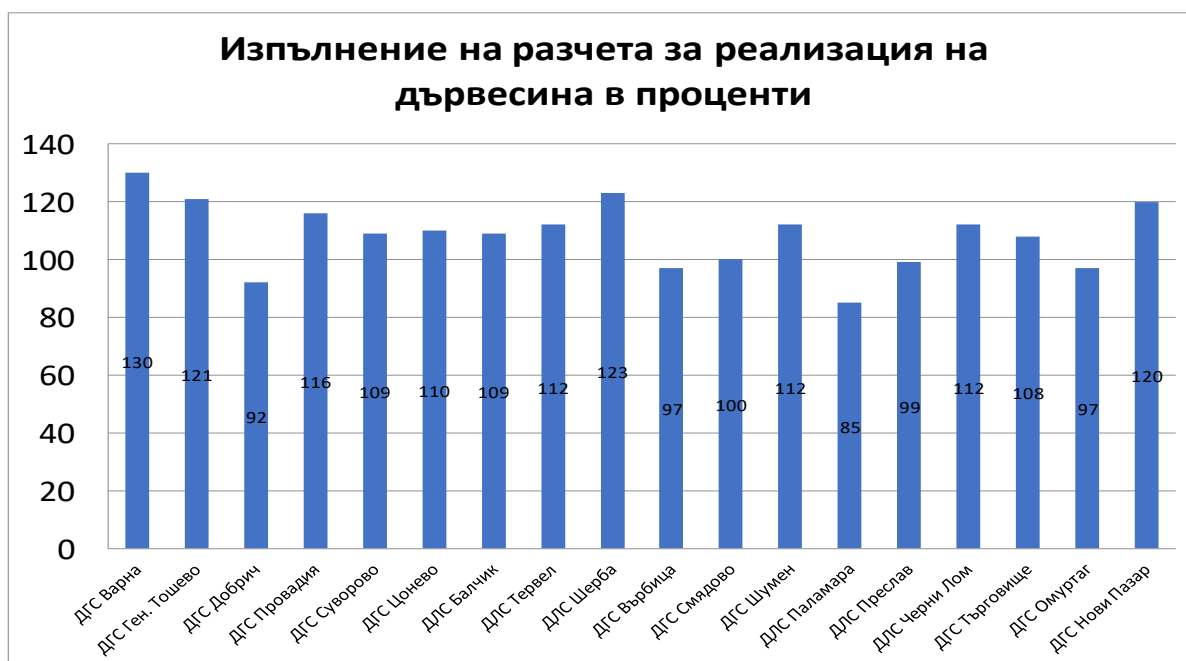
Планираното ползване на дървесина по горско стопански планове на териториалните поделения на „Североизточно държавно предприятие“ ДП гр. Шумен възлиза на 652 607 м³ дървесина. Разчета за продажба на дървесина по одобрените финансови планове от държавни горски територии на „Североизточно държавно предприятие“ ДП гр. Шумен за 2022 г. възлиза на 616 446 м³ в натура и на съответната им стойност в размер на 46 998 хил. лв. От държавните горски територии към 31.12.2022г. са реализирани 667 032 м³ и са отчетени приходи в размер на 52 478 хил. лв. Изпълнението на финансовия план е 108 % в натурални показатели и 112 % по стойностни показатели. Сключени договори за стопанисване на общински горски територии имат ТП „ДЛС Черни Лом, ТП „ДГС Шумен“, ТП „ДГС Преслав“ и ТП „ДГС Търговище“, като от тях е отчетена реализация на 6 172 м³, и са постъпили приходи в размер на 305 хил. лв.

Реализацията на дървесина по Териториални поделения е представена в диаграма в количествен показател (пл. куб. м.).

Реализация на дървесина през 2022 г.

Изпълнението на разчета за продажба на дървесина от държавни горски територии в проценти спрямо финансовия план по териториални поделения е следното:

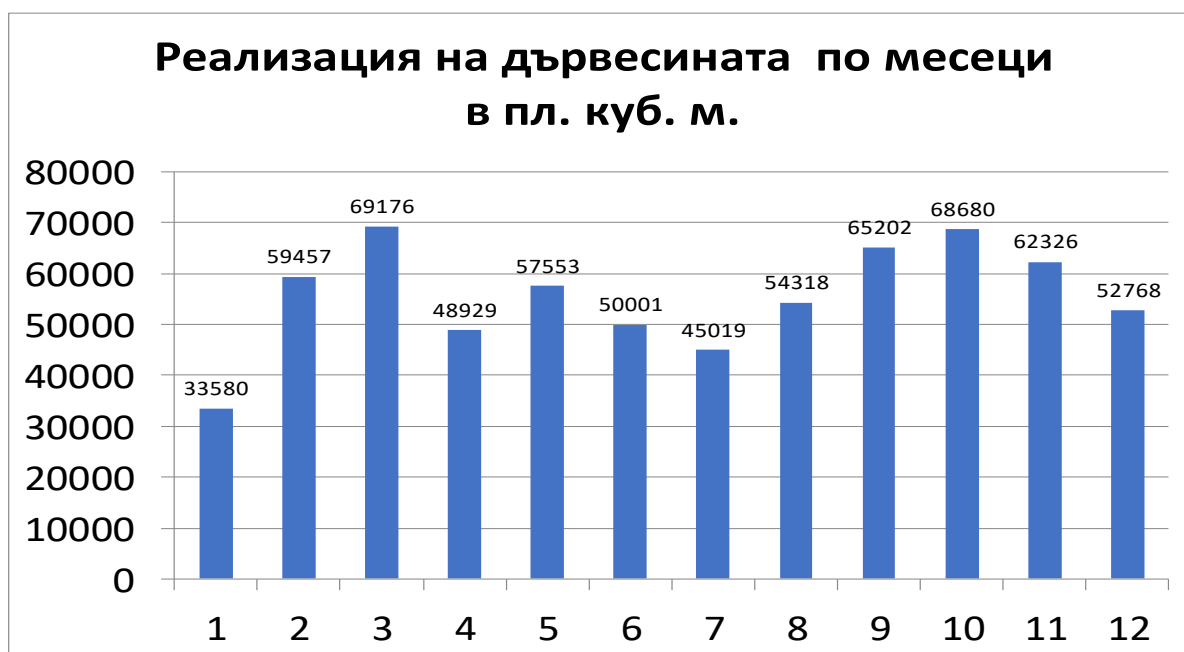

Най-добро процентно изпълнение на разчетените за продажба количества дървесина имат ТП „ДГС Варна“ и ТП „ДЛС Шерба“, а най-нисък процент на изпълнение имат ТП „ДЛС Паламара“ и ТП „ДГС Добрич“.

Продажбата на дървесина на територията на „Североизточно държавно предприятие“

ДП гр. Шумен се осъществява по следните начини: чрез продажба на стояща дървесина на корен – 258 250 м³ (38 % от общата продажба на дървесина), чрез продажба на добита дървесина – 398 817 м³ (60 %), чрез ползване на дървесина по чл. 116^б от Закона за горите за собствени нужди – 393 м³, и чрез ползване на дървесина по чл. 193 от Закона за горите – 9 571 м³.

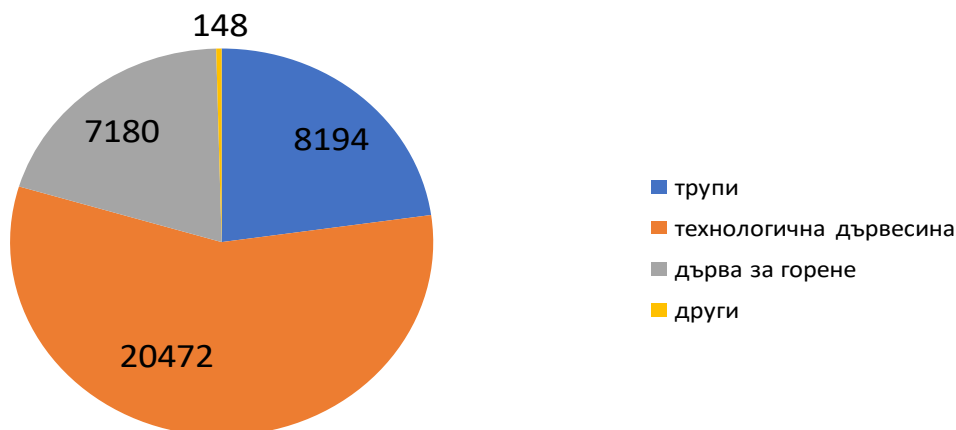
Продажбата на добита дървесина се разпределя по следния начин: чрез продажба по ценоразпис - 290 091 м³ (72 % от общите продажби на добита дървесина); продажба след проведени процедури по реда на Наредба за условията и реда за възлагане изпълнението на дейности в горските територии – държавна и общинска собственост, и за ползването на дървесина и недървесни горски продукти – 108 726 м³. Продажбата по ценоразпис е разпределена по следния начин – на физически лица 130 987 м³, на юридически лица – 159 104 м³.

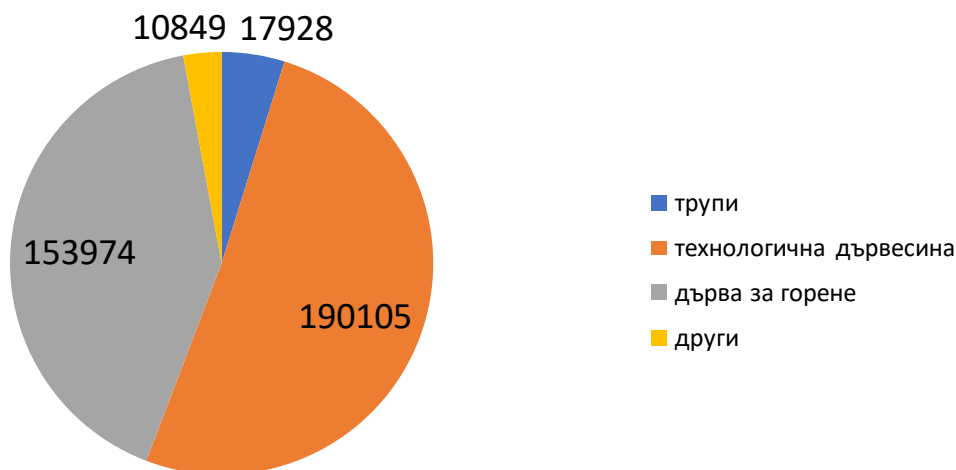
От предходната диаграма е видно, че реализацията на дървесина за 2022 г. е най-висока през месеците март и октомври, а най-ниска е през месец януари. Причината за това са снеговалежите и валежите от дъжд, който паднаха през месец януари. За осигуряване ритмичност в ползването на дървесина, трябва да се обърне сериозно внимание на възможностите за продажба на дървесина през зимните месеци на годините. За осъществяването на тази цел е редно да се планират реални отдели за зимна работа, съобразени с направените извозни пътища. Трябва да се обърне внимание и на поддържането и направата на нови извозни пътища.

Спрямо сортиментната структура на продажбата на добита дървесина, най голям дял имат технологичната дървесина и дървата за горене – общо 371 731 м³ (210 577 м³ технологична дървесина и 161 154 м³ дърва), или 93 % от продажбите на всичката добита дървесина.

Продажба на добита иглолистна дървесина по сортименти в пл. м3

Продажба на добита широколистна дървесина по сортименти в пл. м3

През 2022 г. за СИДП ДП Шумен е достигнало средна продажна цена на добита дървесина от временен склад в размер на 88,17 лв./пл.м³. Най-високи са средната продажна цена на обезличен м³ на ТП „ДГС Върбица“ – 94,98 лв./м³ и на ТП „ДЛС Паламара“ – 94,82 лв./м³. Най-ниските цени, при които се реализира дървесина са на ТП „ДГС Суворово“ – 82,97 лв./м³ и на ТП „ДГС Генерал Тошево“ – 83,34 лв./м³.

Представяме в табличен вид средните продажни цени на добита дървесина, на стояща дървесина на корен и средните достигнати цени за възлагане на дейността „сеч и извоз на дървесина“ на обезличен плътен кубически метър по данни от информационната система на Изпълнителна агенция по горите.

ТП ДГС, ДЛС	Средна продажна цена от склад, лв./м3	Цена за сеч, лв./м3	Средна продажна цена на корен, лв./м3
ДГС Варна	86,06	28,68	69,62
ДГС Ген. Тошево	83,34	27,55	39,56
ДГС Добрич	90,18	27,74	64,82
ДГС Провадия	87,56	24,18	70,22
ДГС Суворово	82,97	26,69	48,28
ДГС Цонево	88,48	27,70	58,36
ДЛС Балчик	93,10	30,70	58,49
ДЛС Тервел	86,55	28,37	63,67
ДЛС Шерба	83,44	29,62	65,78
ДГС Върбица	94,98	28,37	87,54
ДГС Нови Пазар	86,07	24,73	45,63
ДГС Омуртаг	88,25	24,15	62,27
ДГС Смядово	92,64	27,69	62,09
ДГС Търговище	84,83	23,91	65,96
ДГС Шумен	88,33	22,53	47,89
ДЛС Паламара	94,82	24,87	33,09
ДЛС Преслав	88,54	25,26	51,42
ДЛС Черни Лом	87,99	27,31	58,53
СИДП	88,17	26,76	63,35

Възлагането на услугата сеч и извоз на дървесина се извършва изцяло по реда на Наредбата за условията и реда за възлагане изпълнението на дейности в горските територии - държавна и общинска собственост, и за ползване на дървесина и недървесни горски продукти. През 2022 г. по този ред са предложени на процедури 460 868 м³ дървесина, възложени на фирми чрез договори са 455 020 м³ от които към 31.12.2022 г. са добити 414 164 м³, чрез собствени работници са усвоени 55 684 м³. Достигната средна цена на услугата за СИДП ДП гр. Шумен е 26,76 лв. на обезличен куб. метър.

ЛЕСОКУЛТУРНИ ДЕЙНОСТИ ВЪЗОБНОВЯВАНЕ НА ГОРИТЕ.

Предвидените мероприятия по възобновяване на горите през 2022 г. бяха свързани предимно с извършване на почвоподготовка, залесяване, разсадниково производство и събиране на семена, както за производство на фиданки така и за залесяване.

1. Семепроизводство.

В СИДП събирането на семена е съобразено с необходимостта от производство на фиданки за залесяване и залесяване чрез сеене на семена. Годишния разчет за семейобиране за производство на фиданки и залесяване е 9 661 кг., от които собствен добив 7 426 кг. и чрез закупуване 2 235 кг. Реално са събрани общо 15 208 кг., а са закупени 7 507 кг.

За добива на семена са изразходвани 47 828 лв., при първоначален разчет от 21 988 лв.

2. Горски разсадници.

На територията на СИДП ДП гр. Шумен действащите горски разсадници са 6. От тях с национално значение са ГР „Дъбовете“ при ТП ДГС Добрич, ГР „Станянци“ при ТП ДГС Върбица и ГР „Баячево“ при ТП ДГС Търговище. Фиданки се произвеждат още и в ГР „Салманово“ – ТП ДГС Шумен, в ГР „Соколово“ – ТП ДЛС гр. Балчик. В ГР „Чергана“ – ДЛС Шерба, който е малък по площ се произвеждат единствено фиданки за собствени нужди. Всички останали разсадници се използват за производство на селскостопанска продукция или са предложени за отдаване или отдадени под наем.

През вегетационната 2021 г. – 2022 г. в горските разсадници на СИДП са произведени общо 591 933 бр. семенищни фиданки, годни за залесяване фиданки, както и 15 384 бр. пикирани; контейнерни; за новогодишни елхи – 436 бр. и 7 407 бр. вегетативни тополи.

През 2022 г. производството на фиданки е съобразено с потребностите на териториалните поделения на СИДП от фиданки за залесяване и попълване, като са произведени общо 425 173 бр. едногодишни, които ще бъдат използвани за залесяване през вегетационните 2022/2023 г.

фигура 1 - Производство на фиданки

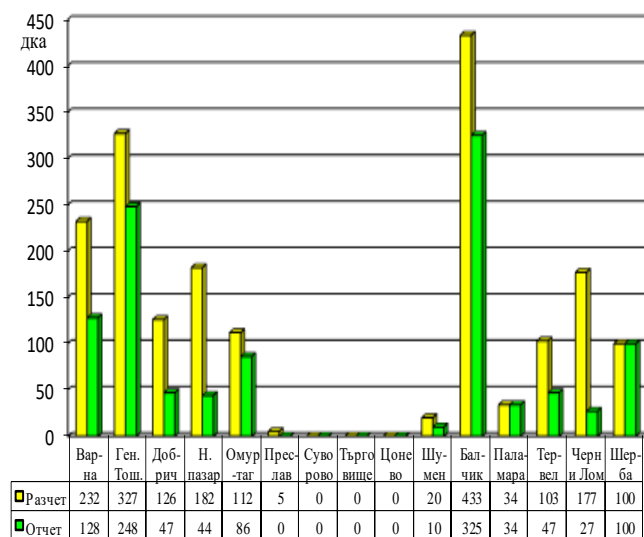
Действащите горски разсадници имат готовност за производство на по-големи количества фиданки, при заявка от заинтересовани лица и фирми по предварително сключени договори и не на последно място от семеносенето на горскодървесните видове.

За разсадниково производство през 2022 г. са разчетени 360 934 лв., а са изразходвани 282 089 лв. от стопанска дейност от които от фонд „Инвестиции в горите“ 33 656 лв.

3. Почвоподготовка.

Общата площ предвидена за почвоподготовка през 2022 г. е **1 851 дка**, от които пълна механизирана почвоподготовка – 749 дка. Със средста от компенсационно залесяване бяха предвидени за извършване 640 дка, от ФИГ – 1 211 дка, в т.ч. съфинансиране по проекти – 860 дка. Действително извършената почвоподготовка е на площ от **1 096 дка**. Основен дял от предвидените площи за почвоподготовка бяха в обекти по подмярка 8.4 от ПРСР. Поради влошената метеорологична обстановка по отношение извършването на дейности по почвоподготовка не бе извършена предвидената по разчет.

Изпълнението на почвоподготовката по ТП ДГС/ДЛС е представена в следната диаграма:

фигура 2 - Почвоподготовка

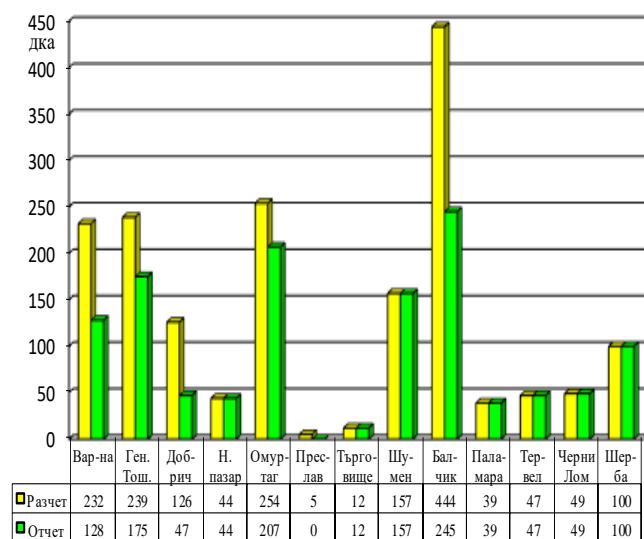
Средствата предвидени за почвоподготовка възлизаха на 618 854 лв., от които средства от компенсационно залесяване – 192 266 лв., ФИГ – 426 588 лв. и по проекти – 357 162 лв. Действително изразходваните средства са 386 383 лв., в т.ч. от които компенсационно залесяване – 168 511 лв., ФИГ – 217 846 лв. и по проекти – 203 846 лв.

4. Залесяване, попълване и отглеждане на култури.

4.1. Залесяване.

Разчетът за залесяване през 2022 г. беше **1 748 дка**. Общо залесените през годината площи са **1 250 дка**. Компенсационно залесяване е извършено на площ от 286 дка, а със средства от ФИГ са залесени – 250 дка и 1 000 дка по проекти: „Горите и земите на орела“ по програма Life+ на ЕС и мярка 8.4 от ПРСР.

За залесяване през 2022 г. са разчетени 572 968 лв., а бяха изразходвани средства в размер на 327 439 лв., от които 50 078 лв са от ФИГ и 275 960 лв. са по проекти и компенсационно залесяване.

фигура 3 – Залесяване

4.2. Попълване на култури.

При заложен по разчет 350 дка на стойност 163 581 лв., са попълнени 458 дка и са изразходвани – 68 560 лв.

Със средства за компенсационно залесяване са попълнени 65 дка, а изразходваните средства са 18 684 лв. От ФИГ са финансирани за попълване на 392 дка на стойност 50 357 лв., при разчет на 288 дка за 141 565 лв.

4.3. Отглеждане на култури.

Предвидените за отглеждане култури, част от които двукратно или трикратно са на площ от **11 462** дка. За това мероприятие са разчетени средства на стойност 947 653 лв. Отгледани са **7 857** дка на стойност 565 086 лева. От средства на ФИГ са предвидени за отглеждане 9 531 дка на стойност – 789 855 лв., като са отгледани 6 684 дка на стойност 476 093 лв, 1 200 дка са отгледани със средства за компенсационно залесяване на стойност 90 237 лв.

При отглеждане на културите се следи за тяхното състояние и през годината се прецизира нуждата от отглеждане. При необходимост се провеждат повече от предвидените окопавания, а когато културата е в добро състояние се пропуска някои от заложените.

Горските култури до 3 годишна възраст в териториалните поделения на СИДП са с обща площ 3 704 дка, от които 1 459 дка – едногодишни, 674 дка – двегодишни, 483 дка – тригодишни, 339 дка – четиригодишни, 749 дка – петгодишни – 749 дка.

фигура 4 - Горски култури по възраст

На инвентаризация подлежат и 339 дка четиригодишните и 749 дка петгодишни култури, попадащи в зони по Натура 2000. Резултатите от есенната инвентаризация на културите показват среден проценти на прихващане за всички култури в СИДП – 72,35 %, съответно разпределен по възраст на културите, както следва:

Едногодишни култури – 56,98 %

Двегодишни култури – 77,48 %

Тригодишни култури – 83,21 %

Четиригодишни – 87,14 %

Петгодишни – 83,97 %

Културите на територията на СИДП са в добро състояние.

СТОПАНИСВАНЕ.

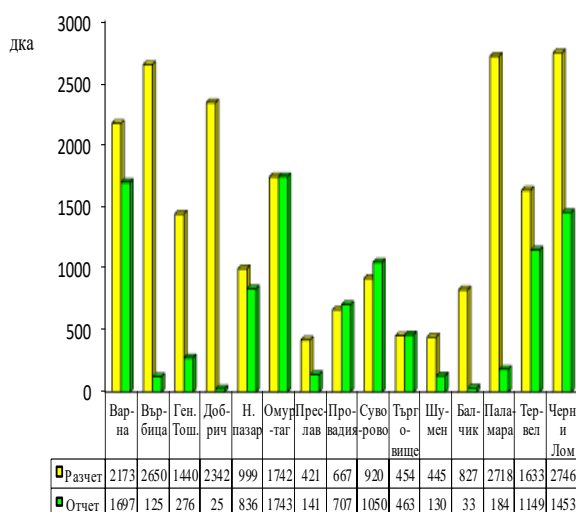
Мероприятията по стопанисване на горите през 2022 г. бяха съобразени с действащите горскостопански планове. В териториалните поделения, предимно тези, които са в края на ревизионните си периоди се наложи да изготвят и представят пред РДГ план-извлечения за промяна вида на сечта. План-извлечения бяха представени и за санитарните и технически сечи.

Годишните планове за ползване на дървесина бяха изготвени и представени за одобрение в срок от всички териториални поделения. Същите бяха съобразени с изискванията на закона по отношение на насажденията и видовете сечи предвидени за провеждане в тях. Първоначалният общ обем лежаща маса включен за усвояване през 2022 г., към 30.10.2021 г. бе 543 821 м³.

Своевременното усвояване на дървесината от засегнатите съхнещи ясенови пояси и повишеното търсене на дървесина от местното население наложиха в годишния план за 2022 г. да бъдат правени промени.

1. Подпомагане на естественото възобновяване.

Подпомагане на естественото възобновяване в ТП на СИДП беше извършено върху площ от **15 439 дка**, при разчет **30 152 дка**. Отчитайки важността на мероприятиято при процеса на възобновяване, и през 2022 г. продължи политиката на предприятиято за качеството на извършваното подпомагане на естественото възобновяване с оглед на това ефектът от тази дейност да бъде действително положителен.

фигура 5 - Подпомагане на естественото възобновяване

Заложените по разчет средства за ПЕВ бяха 1 368 483 лв., а реално вложените за мероприятиято 510 230 лв., всички от ФИГ.

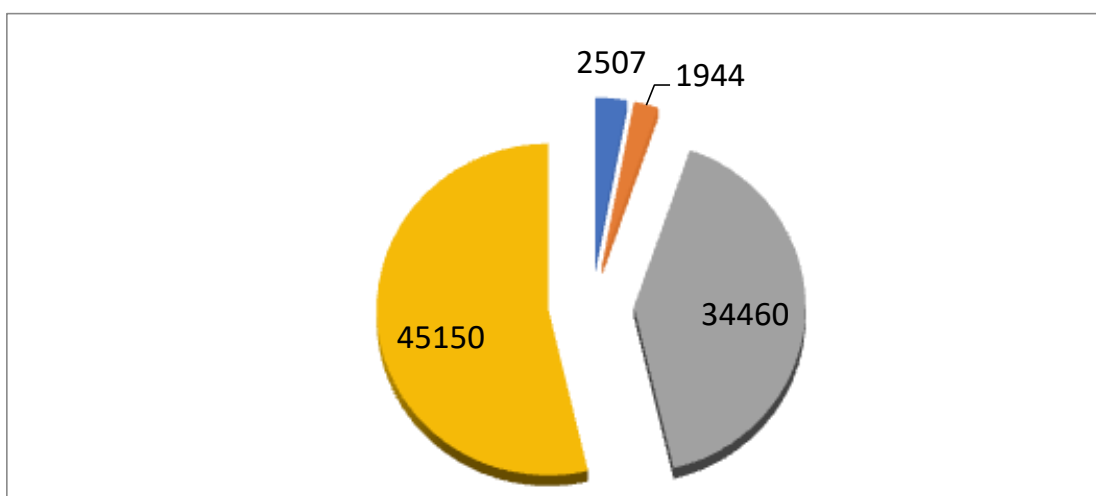
2. Отгледни сечи.

Отгледните сечи са основно мероприятие за СИДП. При първоначално планирани **71 969 дка**, реално проведените са **84 061 дка**, като 3 031 дка от тях са сечи без материален добив.

Проведените осветления и прочистки без материален добив общо за СИДП са **524 дка**, при разчет **964 дка**.

За това мероприятие бяха предвидени 413 400 лв., а са изразходвани – 105 374 лв.

Най-голям дял от проведените отгледни сечи заемат пробирките – 45 150 дка, следвани от прорежданията – 34 460 дка, прочистки – 1 944 дка и осветления – 2 507 дка.

фигура 6 - Проведени отгледни сечи по видове

3. Селекционни сечи.

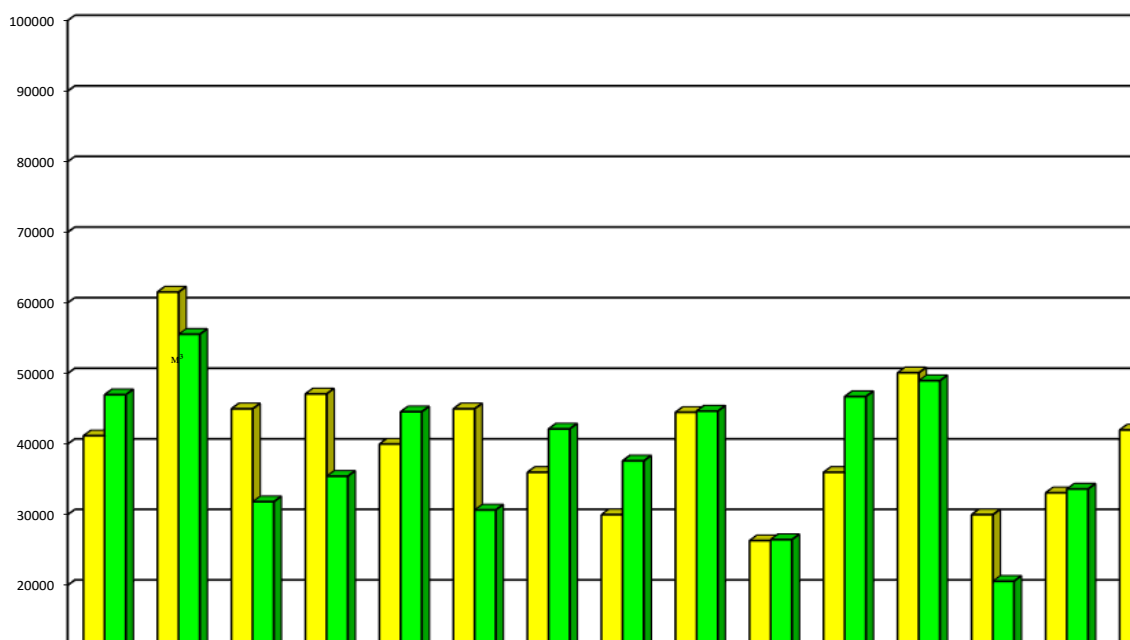
Селекционни сечи бяха предвидени за провеждане на площ от **1 012 дка**. Проведени са на площ от **1 168 дка**.

Всички селекционни сечи са съгласувани с ГСС.

4. Маркиране.

По първоначален разчет, общо за СИДП през 2022 г., за ЛФ 2023 г. бе предвидено маркиране на 773 631 м³ стояща маса, а бяха маркирани 753 176 м³, включително и насаждения за ЛФ 2022 г.

Изразходваните средства за тази дейност са **524 642 лв.** при разчет **758 500 лв.** Извършеното маркиране по ТП ДГС/ДЛС е следното:

Фигура 7 – Маркиран ЛФ през 2022 г.

При започване на дейността във всяко едно териториално поделение бе проведено съвещание по стопанисване на горите и МЛФ.

5. Лесозащитни мероприятия:

За 2022 година по отношение на лесозащитните мероприятия бяха планирани 37 362 лв. Усвоени са 10 746 лв., за провеждане на наземна химична борба с плевелите в горските култури върху площ от 492 дка в района на ТП „ДЛС Балчик“ и ТП „ДЛС Тервел“ на стойност 10 146лв. Проведена е механична борба с плевели върху площ от 44 дка, на стойност 600 лв. Интегрирана борба през годината не е проведена. Изведени са санитарни сечи на площ от 2 613 дка.

ОХРАНА И ЗАЩИТА НА ГОРИТЕ

1.Изпълнение на мерките и мероприятията за защита на горските територии от пожари през 2022 година.

Горските пожари са сериозен екологичен, социален, икономически и стопански проблем. Те са една от основните опасности за структурата, състава и функционирането на горските екосистеми. Климатичните промени изиграват важна роля последните години, като доведоха до повишаване броя на възникналите горски пожари и размера на засегнатите от тях територии.

През изминалата 2022 г. на територията на Североизточно държавно предприятие са регистрирани **70 броя** пожара, които са засегнали **3 739 дка** горска територия, в т.ч. **10 дка** от типа - върхов пожар и **3 729 дка** - низов пожар. Разпределението на засегнатата от пожарите площ по видове гори е както следва:

Иглолистни –	643 дка;
Широколистни -	2 788 дка;

Смесени - 10 дка;
Треви, незалесени площи и мъртва горска постилка – 298 дка;

Сведение за разпределение на пожарите за Североизточно държавно предприятие за период 01.01.2022 г. до 31.12.2022 г.			
ДГС/ДЛС	Брой	Площ /дка/	В т.ч върхов
ДГС Варна	20	1 736	-
ДГС Ген.Тошево	16	371	-
ДГС Провадия	1	5	-
ДГС Суворово	4	4	-
ДГС Цонево	3	82	-
ДЛС Балчик	6	60	-
ДЛС Шерба	3	24	-
ДГС Нови Пазар	2	11	2
ДГС Омуртаг	4	1 273	-
ДГС Смядово	1	20	-
ДГС Търговище	2	12	-
ДГС Шумен	2	105	8
ДЛС Паламара	1	6	-
ДГС Преслав	4	26	-
ДЛС Черни Лом	1	4	-
ОБЩО	70 бр.	3 739 дка	10 дка

Характерно за пожарите в горските територии за последните 16 години са наблюдаваните два пика – пролетен, който е през февруари, март и до средата на април и летен - през юли, август и септември.

В сравнение със средногодишно опожаряваните в страната 110 000 дка при среден брой от 550 броя пожари в периода 2005 – 2016 г., 2022 г. е със стойности на основните статистически показатели за опожарени горски площи в териториалните поделения далеч от средните. Това се дължи, както на превантивната дейност, така и на вложените от СИДП средства за оборудване на ППД и специализираните групи, обучение и закупуване на нова специализирана техника.

През последните години се увеличи дела на обработваемите земеделски земи, което доведе до увеличаване на изградените минерализовани ивици. Това намали риска от пожари. Забраната да се почистват от слама и други остатъци чрез изгаряне в заповедите на Областните управители, тази година е изпълнена частично от ползвателите на земеделски земи.

Основна причина за възникването на пожари в горски територии са небрежност при 50 бр. от пожарите, както и неспазването на изискванията определени с обявяване на противопожарния сезон, неизвестни 19 бр. и умишлен 1 бр. Независимо от сложната

обстановка в по-голямата част от случаите специализираните групи по места успяха да ги локализируют и угасят съвместно с РС ПБЗН и доброволци.

Данните за 2022 година сочат, че 92 % или общо 3 441 дка от опожарената площ е заета с гори, а 8 % или 298 дка са незалесени площи, треви и мъртва горска постилка.

Най-голям дял от опожарените площи през 2022 г. се пада на държавна собственост – 92 %, общинска собственост – 1 %, частна собственост – 6 % и собственост на юридически лица – 1 %.

Сред основните причини, освен метеорологичния фактор, са и небрежността от земеделските стопани, най-вече при почистване на пасища, стърнища и необработваеми земеделски земи.

Преките щети от горските пожари през 2022 г. са 40 363 лева. В тази сума не влизат разходите, необходими за възстановяване на опожарените от върхови пожари горски територии.

През 2022 г. противопожарните мероприятия бяха разчетени на стойност 219 846 лв. За годината са усвоени 54 335 лв. в т.ч.

- гасене – 0 лв.
- пожаронаблюдатели – 0 лв.
- лесокултурни прегради – 4 875 лв. – 14 400 л.м.
- бариени прегради – 0 лв.
- минерализовани ивици – 10 468 лв. – 415 117 л.м.
- -други средства /поддържане ПП депа, пожаронаблюдатели, предпазни средства и защитни облекла, ПП табели и др./ - 38 723 лв.

През изминалата година се извършиха съвместни проверки от служители на териториалните поделения и служители на съответните РС „ПБЗН” по отношение изпълнение на заложените мерки в програмите и бяха съставени протоколи с предписания. Същите бяха изпълнени.

По предложения на директорите на РДГ Варна и Шумен са издадени заповеди за обявяване на пожароопасния сезон в горските територии през 2022 г. за периода от месец март до месец октомври.

През годината, в резултат на създадената организация и благодарение на незабавната и адекватна реакция на горските служители голяма част от случаите при получаване на сигнал за пожар не е допуснато навлизане на огъня в горските територии. За това основна роля има изградената система на тел.112. Получаваните на него сигнали за възникнали пожари в горските територии или в близост до тях моментално се препращат на специализираните групи в териториалните поделения, които осъществяват проверка на място и предприемат първоначални действия по гасене. Всички противопожарни депа са подновени, боядисани и оборудвани преди пожароопасния сезон. СИДП Шумен разполага с 11 бр. специализирани автомобили и с 184 бр. защитни облекла. Поставени са 184 бр. предупредителни табели. Раздадени са флаери с противопожарно съдържание и обръщение към населението за оказване на съдействие при възникване на пожар.

Всички служители на ТП са запознати с плана за действие при възникване на горски пожари.

2. Опазване на горските територии от нарушения.

СИДП Шумен организира дейността по опазване на държавните горски територии върху площ 327 582 ха от 290 горски надзиратели, 24 ловни стражари и 2 временни контролни горски пункта. През 2022 година от предвидените по разчет средства за опазване на стойност 622 154 лв. са усвоени 341 223 лв., като сума за гориво на автомобилите от предвидените 337 780 лв. са усвоени 239 815 лв. и предвидени други разходи предвидени 64 528 лв. усвоени 47 073 лв.

През 2022 г. служителите по горите при „Североизточно държавно предприятие“ ДП са извършили 38 129 бр. проверки на превозни средства, лица и обекти свързани с ползването, преработката и търговията с горски ресурси. За констатираните нарушения по ЗГ и ЗЛОД са съставени 620 бр. акта за установени административни нарушения. Най-много преобладават актовете, съставени за нарушение на ЗГ - 606 бр. или 98 %, по ЗЛОД – 13 броя или 2 %. Размера на дървесината по разкрити и неразкрити нарушения възлиза на 1325 м³ дървесина. През годината са задържани 440 пр. куб.м. дърва, и 57,7 кг. недървесни горски продукти. Задържани са 27 бр МПС, 112 бр. каруци, 10 бр. други инструменти за дърводобив, 38 бр. моторни триона, 1 кг. дивечово месо. Съставени актове от МКЕ към ЦУ на СИДП 225 бр. АУАН.

Основните констатирани нарушения продължават да са свързани със сеч на немаркирани дървета, транспортиране на дървесина немаркирани контролна горска марка и непридружена с превозен билет, както и съхраняване на дървесина с незаконен произход.

3. Взаимодействие с други институции.

Във връзка с повишаване качеството и ефективността на функциите и задачите по опазване на горите и изискванията в нормативната уредба са прилагани, през годината, различни схеми за охрана на горите държавна собственост, което даде отражение върху дейността по намаляване броя на нарушенията, а именно:

– Взаимодействието на служителите по опазването на горските територии е предимно със служителите на МВР. От друга страна при констатиране на нарушения по горското законодателство, служителите на МВР се обръщат за съдействие и съставяне на актове към служителите по горите. Организирането на съвместни акции е с цел преустановяване на нарушенията и респектиране на потенциалните извършители.

– GPS - устройства за позициониране и проследяване на движението на товарните превозни средства, транспортиращи дървесина и недървесни горски продукти.

– По утвърден, ежемесечен, график от Директора на СИДП ДП гр. Шумен се извършват съвместни проверки с участието на мобилни контролни екипи на ТП ДГС/ДЛС, РДГ и МВР, в горските територии и частни дворове в населените места за незаконно съхранение на дървесина.

4. Райони с концентрация на нарушенията и допуснати инциденти.

Най-голям брой нарушения по Закона за горите през 2022 г. са констатирани в районите в близост до махалите с ромско население, като се изсичат отделни дървета, близко до изградените пътища. Това обикновено се извършва от безработни лица с цел продажба на добитата дървесина. Тук трябва да се има предвид, че става въпрос за нарушения с малък обем дървесина от 0,5 до 1 куб. м. дърва за огрев.

Има случаи на организирани групи за незаконна сеч и опити за разправа с наши служители. При задържане на незаконните средства и вещи нарушителите в болшинство

напускат местата на нарушения. Вещите и средствата биват задържани, но възможността за съставяне на актове се възпрепятства.

Най-голям брой нарушения по Закона за горите през 2022 г. са констатирани в област Варна – кв. Аспарухово, кв. Владиславово и в землищата на селата: Синдел, Каменар, Старо Оряхово, Ново Оряхово, Рудник, в област Добрич - в землищата на селата: Безмер, Карапелит, Орляк, Зърнево, Стожер, Снежина, Величково, Градинарово, Присад, Лозенец, Пчеларово и Радан войвода. В област Шумен в землищата на селата: Марково, Косово, Мировци, Стоян Михайловски, Вълнари, Пет могили, Векилски, Тодор Икономово, Златар, Вардун, Подгорица, Пробуда, както и град Омуртаг.

Особено уязвимо място е ПП “Шуменско плато“ - защитена територия, попадаща в „Натура 2000“, което е в непосредствена близост до гр. Шумен.

В тези райони е концентрирана работата по опазването на горските територии от служителите на териториалните поделения.

Към 31.12.2022 г. в Централно управление на СИДП ДП гр. Шумен са сформирани пет мобилни контролни екипа от служители, които отговарят на изискванията посочени в чл.190 ал.1 във връзка с параграф 1, т.33 от ЗГ. На съответните мобилни контролни екипи са предоставени надлежно оборудвани автомобили с висока проходимост и специален режим на движение.

Сформираните екипи извършват своята дейност по изготвен график, като с предимство се включват районите с концентрация на нарушения, обхващайки всички основни пътни артерии в региона и представят информация ежеседмично. Обект на проверки са транспортните средства с дървесина, като горските служители, от мобилните екипи на СИДП Шумен, следят за съответствие между реално превозвани асортименти и записаните данни в превозния билет. Извършените проверки през 2022 г. са 10 404 бр., констатирани нарушения и съставени АУАН, задържани вещи, предмет и средства на нарушения: 142,5 пр.м³ дърва за огрев, 32 бр. каруци, 15 бр. моторин триона, 9 бр. МПС, и 6 бр. други.

При изработване на ежемесечните графици за работа на мобилните контролни екипи се спазва принципа за размяна от административно създадените към едно ТП да осъществяват контролната си дейност в друго ТП, намиращо се в обхвата на СИДП ДП Шумен. От тези данни ясно се вижда, че постигнатите резултати и ефектът от извършените проверки с мобилните контролни екипи е значителен.

От „Център – 112“ през 2022 г. са приети 480 бр. сигнала, за незаконен сеч – 102 бр., нарушения по ЗЛОД – 67 бр., за транспортиране на материали немаркирани с КГМ и непридружени с ПБ – 12 бр., съхранение бе зПБ и КГМ – 6 бр., пожари 287 бр. други – 6 бр.

5. Основни проблеми при опазването на горските територии и предложения за оптимизиране на дейностите.

Основни проблеми:

- Основен проблем при опазване на горските територии е голямата разпокъсаност на горите в равнинните териториални поделения и наличието на добре изградената пътна мрежа, което улесняват достъпа на нарушителите до горските територии;
- Нарушителите обикновено са организирани в групи, които на изходните пътища поставят наблюдатели, които им съобщават за движението на горските служители;

- Ниската събираемост на влезлите в сила наказателни постановления, незаплащането на глобите и санкциите създават чувство на ненаказуемост и нарушенията в горите продължават;
- Лицензираните лесовъди, упражняващи частна лесовъдска практика във фирмите ползватели на дървесина избягват да съставят актове за нарушения и не извършват вменения им по закон дейности по опазване на горските територии;
- Част от нарушенията се изразяват в сеч и транспортиране на единични стъбла или части от тях. При констатиране на нарушения от такъв вид, нарушителят, без установена самоличност, оставя стъблото и напуска мястото на проверката, при което се възпрепятства изпълнението на служебните задължения на служителите на горите, относно съставянето на АУАН на нарушението;
- Безработицата в районите прави част от населението нарушители;

Предприети мерки за оптимизиране на дейностите:

- Засилване присъствието на служителите, отговарящи по опазване на горските територии, в районите с концентрация на нарушения през есенно-зимния сезон.
- Задоволяване нуждите на местното население с дърва за огрев.
- Ежеседмично запознаване на обществеността чрез средствата за масова информация за извършените проверки, съставени актове и задържани предмети и вещи вследствие от дейността на служителите по опазване на горите.
- Повишаване квалификацията на служителите в териториалните поделения чрез ежегодно провеждане на обучения относно констатирането на нарушението и съставяне на АУАН.
- Прилагането на Регламент №995/2010 г. на Европейския парламент, чиято основна цел е борбата с незаконната сеч на дървесина и свързаната с нея търговия.
- Обезпечаване на служителите ангажирани с опазването на горските територии с автомобили с висока проходимост и термовизионни устройства.
- Изграждане на всички предвидени противопожарни прегради и ежегодното им почистване преди началото на летните месеци.
- Осигуряване на достатъчен брой специализирани високопроходими автомобили за патрулиране и първоначална атака на горските пожари.
- Упражняване на ефективен превантивен контрол върху земеделските територии от страна на местната и изпълнителна власт. Търсене на адекватна наказателна отговорност от лицата, извършващи самоволно и безразборно палене на стърнища и пасища във и извън горските територии.
- Засилване охраната на дивеча в ПЛСР.

Основните проблеми при опазването на горските територии възникват през зимните отоплителни месеци. Повечето от извършените и констатирани нарушения са през месеците октомври, ноември, януари, февруари и март.

Основен принцип и похват в работата на „Североизточно държавно предприятие“ ДП гр. Шумен по опазване на горите е засилено присъствие в горските територии за предотвратяването на нарушенията. С превантивната дейност, която прилагаме, се

ангажират напълно служителите на предприятието. Изразходват се много средства и време, но с цел опазване на горските територии от посегателства.

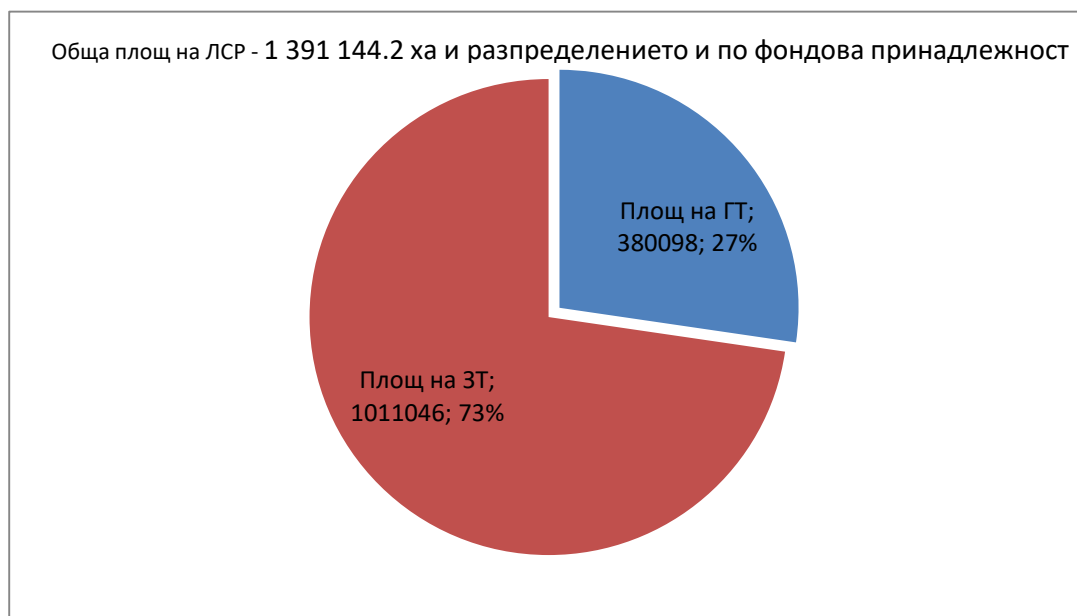
6. Наказани служители във връзка с неизпълнение на служебните си задължения по опазване на горските територии:

През годината във връзка с неизпълнение на служебните си задължения има наложени дисциплинарни наказания на бр. служители:

- ТП „ДЛС Паламара“ – 1 бр.
- ТП „ДГС Търговище“ – 1 бр.
- ТП „ДГС Омуртаг“ – 2 бр.

Б. ОРГАНИЗИРАН ЛОВЕН ТУРИЗЪМ И ЛОВНО-СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ

Общата дивечопригодна площ в района на дейност на СИДП ДП възлиза на 1 391 144,2 ха от които 27,3 % горски територии. Дивеча, обитаващ 1 250 810,1 ха, представляващи 90 % от общата площ, разпределена в 389 ловностопански района, е предоставен за стопанисване и ползване на 18 193 ловци, обединени в 26 ловни сдружения. Ловностопанските райони на ловните стопанства, оградените площи и дивечовъдните участъци на държавните горски стопанства са 77 брой, с площ от 140 334,1 ха, представляващи приблизително 11 % от общата дивечопригодна площ.

Дивечовъдните участъци на горските стопанства са 33, като в 16 от тях стопанисването и ползването на дивеча е предоставено на юридически лица по реда на чл. 36 от ЗЛОД, а други 7 са прехвърлени в ловностопанско отношение към някои от ТП ДЛС. Останалите се стопанисват от ТП ДГС съгласно разпоредбите на ЗЛОД.

Уникалният комплекс от природни дадености, съчетан с рационално и умело стопанисване, създава условие за развитието на популации с отлични трофейни качества от благороден елен, сърна, дива свиня, елен лопатар и муфлон. В резултат от това през 2022 г. на територията на петте ДЛС и ДГС – Преслав, са отстреляни както следва: Бл. Елен 239 бр., Ел.

лопатар 56 бр, Сърна 63 бр., Дива свиня 291 бр., Муфлон 22 бр., Вълк 2 бр. Чакал 450 бр. Като на територията на ТП ДЛС „Черни Лом“ е добит трофей от Благороден елен с предварителна оценка над 250 т. по СИС, а в ДГС Преслав с оценка над 244 т. по СИС.

Територията на предприятието е изключително благоприятно и за развитието на заек, фазан, яребица, пъдпъдък, бекас, гъска и патица.

По данни от проведената таксация през пролетта на 2022 г. запаса на едър дивеч на територията на предприятието е както следва: благороден елен – 10 196 бр.; елен лопатар – 1 043 бр.; сърна – 10 920 бр.; дива свиня – 4 558 бр.; муфлон – 715 бр. и вълк – 59 бр. Запасът на дребен дивеч е: заек – 43 097 бр.; фазан – 30 191 бр.; яребица – 32 302 бр.; чакал – 10 852 бр.; лисица – 5 946 бр.; дива котка – 2 211 бр.; бялка – 2 344 бр.; язовец – 2 768 бр.; черен пор – 704 бр.; сврака – 10 934 бр.; сива врана – 5 258 бр. и посевна врана – 4 971 бр.

Държавните ловни стопанства и държавните горски стопанства, стопанисващи дивеча в ловностопанските райони на територията на СИДП ДП, извършват дейности по запазване и обогатяване на видовото разнообразие на дивеча, изграждане на ловностопански съоръжения и провеждане на биотехнически мероприятия, възпроизводство, разселване, опазване и охрана на дивеча, аклиматизация и реаклиматизация на дивеча, подобряване на екстериорните и трофейните му качества, ползване на дивеч и дивечови продукти в т.ч. и провеждане на организиран ловен туризъм, ползване от горските територии - държавна собственост, за съхраняване качествата на биотопите и подобряване на местообитанията.

Основните видове едър дивеч, обект на организиран ловен туризъм в района на дейност на СИДП ДП са благородния елен, сърната, дивата свиня, която след тази пандемия от АЧС не би могло да бъде основен вид, а по скоро съпътстващ. От дребния дивеч заека, яребицата и фазана. Интерес за гостите на стопанствата представляват също муфлонът, елена лопатар, пъдпъдъка и водоплаващия дивеч.

Традиционно резултатите от ОЛТ за СИДП ДП гр. Шумен са добри, но през тази година не може да не се отбележи негативното влияние от загубите на численост при дивата свиня, както и огромния удар който нанесе на бранша пандемията от Covid-19. Вследствие на това се стигна до значително понижаване на реализираните приходи като резултат от редица неосъществени ловни излети по едната или другата причина. Множество резервации бяха отменени въпреки старанието и мерките които бяха предприети за да се осигури спокойствие и сигурност на клиентите. Въпреки това постигнатите резултати естествено са следствие от професионализма, сериозните усилия и старания полагани от специалистите, техните отлични умения, но и от факта, че в района на дейност на „Североизточно държавно предприятие“ ДП гр. Шумен попадат 5 от водещите ловни стопанства на България - ДЛС Балчик, ДЛС Черни Лом, ДЛС Тервел, ДЛС Паламара и ДЛС Шерба.

Реализираните приходи от СИДП от ловностопанска дейност през 2022 г. при разчет **1 388 354 лв.** са общо в размер на **1 303 506 лв.**, в т.ч. от договори за предоставяне стопанисването и ползването на дивеча и наем на ловни бази – **363 388 лв.**

При разчет на разходите за изпълнение на ловностопанските мероприятия **2 764 660 лв.** са изразходвани общо **2 364 678 лв.**, в т.ч. за организирания ловен туризъм – **846 998 лв.**

През 2022 г. териториалните поделения към СИДП ДП са обработили над **7 091 дка** площи от специализираната фуражна база за дивеча. През отчетния период са ремонтирани и построени общо над **201 бр.** биотехнически съоръжения.

Особено внимание в ловностопанско отношение следва да се отдели на един основен проблем, както за СИДП, така и в национален мащаб. През последните две години освен от

огнища на заболяването „Африканска чума по свинете“ /АЧС/ беше обзета и от пандемичното влияние на covid 19. Тези обстоятелства имат изключително тежки последствия за ловното стопанство и за икономиката на страната като цяло. В тази връзка СИДП положи старания да бъдат изпълнени всички поставени задачи и разпоредби на МЗ. При констатирането на огнищата на АЧС в обхвата на СИДП стопанствата осигуриха кадрово и материално контрола и изпълнението в голяма степен на мерките за ликвидирането им в т.ч. и дезинфектанти за участващите, подпомагане на стопанисващите дивеча ЛРД, организиране на заграбването на откритите трупове на диви свине и т.н. Наличието обаче на това заболяване в популацията на дивата свиня е и ще бъде съществен проблем за ловното стопанство и ОЛТ.

III. ОСНОВНИ РИСКОВЕ, ПРЕД КОИТО Е ИЗПРАВЕНО ПРЕДПРИЯТИЕТО

1. СИСТЕМАТИЧНИ РИСКОВЕ

1.1. Политически риск

Политическият риск отразява влиянието на политическия процес в страната, който от своя страна влияе върху възвращаемостта на инвестициите. Степента на политическия риск се асоциира с нестабилността и множеството промени на водената от правителството икономическа политика и като следствие от това с опасността от негативни промени в инвестиционния климат.

На база посоченото и познаването на политическата среда в страната към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме политическия риск като: **висок**.

1.2. Макроикономически рискове

1.2.1. Валутен риск

Валутният риск обобщава възможните негативни последствия върху възвращаемостта на инвестициите в страната, вследствие на промени във валутния курс.

Въвеждането на еврото като разплащателна единица в Европейския съюз доведе до практически фиксиран обменен курс 1.95583 лв. за едно евро. Следователно валутният риск за базиран на еврото инвеститор е практически сведен до нула.

Предприятието е изложено на валутен риск основно спрямо щатския долар, който е свързан с негативното движение на валутния курс на щатския долар спрямо българския лев. За да намали валутния риск Предприятието контролира паричните потоци в тази валута.

На база посоченото по-горе познаването на икономическата среда към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме валутния риск като: **среден**.

1.2.2. Инфлационен риск

Инфлацията в страната е важен фактор, касаещ реалната възвращаемост на инвестициите. Основните рискове, свързани с инфлацията, се отнасят до развитието на международните цени и до темпа на икономически растеж в страната.

Средногодишна инфлация					
2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.	2022 г.
2.1%	2.8%	3.1%	1.7%	3.3%	15.3%

Източник: НСИ

Рязката инфлация в цените на енергийните суровини оказва пряко влияние върху цените за отопление, транспорт и енергия на домакинствата, а в по-дългосрочен план това може допълнително да ускори инфлацията в почти всички потребителски стоки.

Изхождайки от динамиката в нивата на инфлацията, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме инфлационния риск като: **висок**.

2. НЕСИСТЕМАТИЧНИ РИСКОВЕ

2.1. Технологичен риск

Технологичният риск е произведен от необходимите технологии за обслужване на дейността на предприятието и от скоростта, с която се развиват те.

На база използваните от предприятието ни технологии и познаването на технологичните тенденции на развитие на бранша, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме технологичния риск като: **среден**.

2.2. Фирмен риск

Свързан е с характера на основната дейност на предприятието, с технологията и организацията на дейността, както и с обезпечеността на предприятието с финансови ресурси; подкатегории на фирмения риск са: бизнес риск и финансов риск; основният фирмен риск е свързан със способността на предприятието да генерира приходи, а оттам и печалба.

На база посоченото по-горе и спецификата на дейността ни към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме фирмения риск като: **нисък**.

2.3. Финансов риск

Финансовият риск на предприятието е свързан с възможността от влошаване на събираемостта на вземанията, което би могло да доведе до затруднено финансово състояние. Като основен проблем в макроикономически аспект са високите стойности на междуфирмена задлъжнялост.

Управлението на финансовия риск за предприятието е фокусирано върху оптимизиране на оперативните разходи, повишаване събираемостта на вземанията, определяне на адекватни и конкурентоспособни цени на продуктите и услугите, адекватна оценка на формите на поддържане на свободни ликвидни средства.

На база посоченото по-горе и анализа на финансовото ни състояние, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме финансовия риск като: **среден**.

2.4. Ликвиден риск

Неспособността на предприятието да покрива насрещните си задължения е израз на ликвиден риск. Ликвидността зависи главно от наличието в предприятието на парични средства или на съответните им алтернативи. Другият основен фактор, който влияе силно е свързан с привлечения капитал. Той се поддържа в оптимално равнище, като се контролира, както нивото на заемните средства, така и стойностите на задълженията към доставчиците и кредиторите на предприятието.

Предприятието управлява ликвидността на активите и пасивите си чрез анализ на структурата и динамиката им и прогнозиране на бъдещите входящи и изходящи парични потоци.

На база посоченото по-горе и анализа на задълженията на предприятието ни, както и съотношението между собствения ни и привлечен капитал към момента на изготвяне на

настоящия доклад оценяваме ликвидния риск като: **нисък**.

2.5. Ценови риск

Ценовият риск е определен в две направления: по отношение на пазарната конюнктура и по отношение на вътрешните производствени разходи. Продажната цена е съобразена и с двата фактора, като се цели тя да покрива разходите на предприятието и да носи определено ниво на печалба.

На база посоченото по-горе, пазарната конюнктура, както и себестойността на добитата от нас продукция и нивото на печалбата ни, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме ценовия риск като: **среден**.

2.6. Риск свързан с паричния поток

Рискът, свързан с паричния поток, разглежда преди всичко проблемите с наличните парични средства в предприятието. Икономиката е в криза и паричните потоци като цяло са нестабилни. Тук главна роля играе договорната политика, която е съобразена и защитава собствените финанси, като гарантира регулярни входящи потоци от страна на клиенти и други контрагенти, както и навременни плащания на задълженията.

Управлението на риска, свързан с паричните потоци за предприятието изисква поддържане на положителна стойност на ликвидността, т.е. готовност за посрещане на текущите задължения.

На база посоченото по-горе и анализа на входящите и изходящите ни парични потоци, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме риска, свързан с паричния поток, като: **среден**.

2.7. Кредитен риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към предприятието. Предприятието е изложено на този риск във връзка с различни финансови инструменти, като например възникване на вземания от клиенти, депозиране на средства и други.

Излагането на предприятието на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период.

Предприятието следи за неизпълнението на задълженията на свои клиенти и други контрагенти, установени индивидуално или на групи, и използва тази информация за контрол на кредитния риск. Когато разходите не са прекалено високи, се набавят и използват данни за кредитен рейтинг от външни източници и / или финансови отчети на клиентите и другите контрагенти. Политика на предприятието е да извършва трансакции само с контрагенти с добър кредитен рейтинг.

На база посоченото по-горе, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме кредитния риск като: **среден**.

2.8. Инвестиционен риск

Инвестиционният риск се предопределя в това, реалната доходност от направена инвестиция да се различава от предварително планираната такава.

За управление на инвестиционния риск, може да се приложи т.нар. хеджиране - застраховка срещу неблагоприятни събития, която не ги предотвратява, но ограничава последиците от тях.

На база посоченото по-горе и реализираните от нас инвестиционни мероприятия към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме инвестиционния риск като: **среден**.

2.9. Регулативен риск

Регулативният риск е свързан с вероятността да се понесат загуби в резултат на нарушения или неспазване на законовите и подзаконовите нормативни актове, както и от загуби в резултат на интервенция на данъчните власти. Този риск се отнася и за промени в нормативната база, свързани с опазването на околната среда, както и с вероятността предприятието да не бъде в състояние да изпълнява предписанията и изискванията на екологичното законодателство и компетентните органи, за което да му бъдат налагани съответните наказания.

На база посоченото по-горе и прилаганата от предприятието ни екологична политика и познаването на нормативната база, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме регулативния риск като: **среден**.

2.10. Рискове, свързани с продуктите и пазарите

Този риск се свързва с възможността на предприятието да произвежда дадена продукция или услуги, за които няма пазар.

Във връзка с горното и изхождайки от изпълнението на продуктовата и пласментната ни политики, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме риска, свързан с продуктите и пазарите като: **среден**.

2.11. Риск, свързан с корпоративната сигурност

Този риск е актуален и засяга редица аспекти от фирмената сигурност като ефективно противодействие на нелоялната конкуренция; надеждна защита на търговската тайна; прилагане на практически мерки за редуциране и неутрализиране на корпоративни заплахи; мотивиране, обучаване и възпитаване на служителите за избягване пропуски в системата за фирмена сигурност.

На база посоченото по-горе и познаване нивото на фирмена сигурност, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме риска, свързан с корпоративната сигурност като: **среден**.

3. СПЕЦИФИЧНИ РИСКОВЕ

Специфичните за дейността на „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП произтичат от естеството на основната дейност на предприятието, както и от силната зависимост на предприятието от националната и Европейската регулация.

3.1. Зависимост от ключов персонал

През последните години в България се наблюдава спад, както на броя на професионалните училища в областта, в която предприятието развива своята дейност, така и на броя ученици в специалните паралелки, а обучителните програми и оборудването в училищата са остарели. Всичко това води до намаляване на професионалистите и сериозни трудности при набирането на специализиран персонал. Ако предприятието не съумее да осигури необходимия брой квалифицирани служители за дейността си, това би затруднило цялостния процес и изпълнението на договорните ангажименти на „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП, а оттам би влошило значително оперативните му резултати и финансово състояние.

На база посоченото по-горе, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме този риск като: **висок**.

3.2. Екологичен риск

Екологичният риск се свързва със замърсяването на околната среда и своевременните мерки за нейното опазване. Във връзка с това „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП развива своята дейност, съобразявайки се с изискванията за опазване на околната среда.

Общата площ на държавните горски територии, включени в района на дейност на „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП е 323 182 ха, като залесените горски територии възлизат на 94,34 % с площ от 304 899 ха.

Предвид спецификата на дейността на „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП е изложено на екологичен риск.

Предприятието провежда отговорна политика по отношение на елиминирането на екологичния риск, намаляване на замърсяването на околната среда и своевременните мерки за нейното опазване.

На база посоченото по-горе, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме този риск като: **среден**.

3.3. Неблагоприятни природни и климатични условия, аварии, бедствия и природни стихии

Предвид основната дейност на предприятието неблагоприятните природни и климатични условия могат да попречат на нормалното функциониране на „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП и да окажат негативно влияние върху финансовите му резултати.

Аварии, бедствия и природни стихии също представляват съществен риск за дейността на предприятието.

На база посоченото по-горе, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме този риск като: **висок**.

3.4. Финансов риск, свързан със земеделската дейност

Ръководството на предприятието отчита този риск и е разработило стратегия за неговото управление:

След реколтиране на селскостопанската продукция се предприемат необходимите мерки за нейното съхранение в зърнобази или обособени за целта други бази. С оглед минимизиране на ценовия риск, голяма част от земеделската продукция, предназначена за продажба се реализира в текущата година. Изписването на селскостопанската продукция за нуждите на ловно-стопанските мероприятия се извършва на база видове и брой дивеч, установен при таксация на дивеча в държавните ловностопански райони, като изписването на продукцията е в хронологичен порядък, с оглед незадържане на стари количества и обновяване на запасите.

На база посоченото по-горе, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме този риск като: **среден**.

IV. АНАЛИЗ НА ФИНАНСОВИ И НЕФИНАНСОВИ ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА РЕЗУЛТАТА ОТ ДЕЙНОСТТА, ИМАЩИ ОТНОШЕНИЕ КЪМ СТОПАНСКАТА ДЕЙНОСТ, ВКЛЮЧИТЕЛНО ИНФОРМАЦИЯ ПО ВЪПРОСИ, СВЪРЗАНИ С ЕКОЛОГИЯТА И СЛУЖИТЕЛИТЕ

1. Финансова политика през 2022 г.

Финансовата политика на предприятието касае способността му да:

- изпълнява задълженията си навременно;
- реализира добра събираемост на вземанията.

Финансовата политика отчита влиянието на ключови фактори като:

- междуфирмени вземания и задължения;
- събираемост на вземанията;
- ценова политика;
- данъчна политика и ползването на данъчни облекчения;
- технологична обезпеченост на предприятието;
- стимулиране и регулиране на производството и потреблението;
- пазари за реализация на произведената продукция / предлаганите услуги;
- конкурентоспособност на предприятието;
- взаимоотношения с финансово-кредитни институции;
- държавни субсидии за подпомагане на дейността;
- развитие на международните отношения.

Финансовата политика включва следните принципи:

- стриктно спазване на действащото законодателство;
- мониторинг на ключови финансови показатели;
- обезпечаване на мениджмънта с финансово - счетоводна информация за вземане на решения;
- своевременно осигуряване на необходимите финансови ресурси за развитие на предприятието при възможно най-изгодни условия;
- ефективно инвестиране на разполагаемите ресурси (собствени и привлечени);
- управление на капитала и активите на предприятието (включително и привлечения капитал);
- финансово обезпечаване на съхранението и просперитета на предприятието.

2. Приходи и разходи

Общо за 2022 г. са реализирани приходи от дейността общо в размер на 63 359 хил.лв., от които нетни приходи от продажба 57 513 хил.лв., в т.ч. приходи от продажба на продукция 56 118 хил. лв., приходи от продажба на услуги 1 391 и приходи от продажби на стоки 4 хил.лв.; други приходи от дейността 4 900 хил.лв., в т.ч. приходи от финансираня 4 431 хил.лв.; увеличение на запасите от продукция и незавършено производство 914 хил.лв., разходи за придобиване на активи по стопански начин 31 хил.лв. и финансови приходи 1 хил.лв.

Спрямо предходната година е отчетено повишение на нетните приходи от продажби с 15 344 хил. лв., което се дължи основно на изпълнение на предвидените за 2022 г. количества за добив и реализация на дървесина и повишение в продажните цени на дървесината.

Структурен анализ по видове приходи

<i>Видове приходи</i>	<i>2022 г. (хил.лв.)</i>	<i>Отн. дял %</i>	<i>2021 г. (хил.лв.)</i>	<i>Отн. дял %</i>	<i>Изменени е(хил.лв.)</i>	<i>%</i>
-----------------------	------------------------------	-----------------------	------------------------------	-----------------------	--------------------------------	----------

От продажба на продукция	56 118	88.57	40 864	88.62	15 254	37.33
От продажба на услуги	1 391	2.20	1 305	2.83	86	6.59
От продажба на стоки	4	0.01	-	-	4	100.00
Други приходи	469	0.74	378	0.82	91	24.07
Приходи от финансиране	4 431	6.99	3 561	7.72	870	24.43
Увеличение на запасите от продукция и незавършено производство	914	1.44	-	-	914	100.00
Разходи за придобиване на активи по стопански начин	31	0.05	2	0.01	29	1 450.00
Приходи от лихви	1	-	-	-	1	100.00
Общо	63 359	100.00	46 110	100.00	17 249	37.41

Приходите на предприятието за 2022 г. съответстват на осчетоводените и отразени в аналитичната и синтетична отчетност и са съобразени с нормативната уредба. При отчитане и признаване на приходите са съблюдавани принципите за текущо начисляване и за съпоставимост на приходите с разходите.

Реализираните през 2022 г. приходи от продукция заемат 88.57 % от общите приходи от дейността на предприятието.

Реализираните през 2022 г. приходи от услуги, в т.ч. ОЛТ представляват 2.20 % от общите приходи от дейността на предприятието.

Продажбите на предприятието са разпределени както следва:

Вид приходи	Дял в % в приходите от продажби
Приходи от продажби на готова продукция - дърводобив	62,74 %
Приходи от продажби на дървесина на корен	26,02 %
Приходи от ловно стопанска дейност	0,93 %
Приходи от вноски за стопанисване на дивеча	0,58 %
Приходи от селско стопанство	0,92 %
Приходи от странична дейност	0,20 %
Приходи от разсадници	0,07 %
Приходи от други продажби и услуги	1,43 %
Приходи от продажби на стоки	0,01%
Приходи от финансираня	7,10 %

Общо разходите за дейността на предприятието през 2022 г. възлизат на 62 676 хил. лв., в т.ч. разходи по икономически елементи – 62 611 хил.лв. и балансова стойност на продадени активи 65 хил.лв.

Структурен анализ по видове разходи

Видове разходи	2022 г. (хил.лв.)	Отн. дял %	2021 г. (хил.лв.)	Отн. дял %	Изменени е (хил.лв.)	%
----------------	----------------------	---------------	----------------------	---------------	-------------------------	---

Намаление на запасите от продукцията и незавършено производство	-	-	476	1.05	(476)	(100.00)
Материални разходи	5 430	8.66	3 551	7.84	1 879	52.91
Външни услуги	16 001	25.53	13 048	28.79	2 953	22.63
Амортизации	2 881	4.60	2 840	6.27	41	1.44
Обезценка на текущи активи	159	0.25	103	0.22	56	54.37
Разходи за персонала	33 365	53.24	21 843	48.20	11 522	52.75
Други разходи	4 775	7.62	3 395	7.49	1 380	40.65
Балансова стойност на продадените активи	65	0.10	53	0.12	12	22.64
Разходи за лихви	-	-	10	0.02	(10)	(100.00)
Общо	62 676	100.00	45 319	100.00	17 357	38.30

С най-голям относителен дял в състава на разходите са разходите за персонал – 53.24 % следвани от разходите за външни услуги – 25.53 % и от материалните разходи – 8.66 %.

Разходите са начислявани в момента на тяхното възникване, независимо от момента на плащанията, съобразно принципа за текущо начисляване и съгласно изискванията за документалната обосноваемост на стопанските операции.

Съпоставени общо приходите с разходите, отчетената счетоводна печалба за 2022 г. е в размер на 683 хил.лв., колкото е отчетената печалба от обичайната дейност. След преобразуване на счетоводния финансов резултат за данъчни цели и начисляване на корпоративен и отсрочен данък, предприятието отчита за 2022 г. балансова печалба 604 хил.лв.

На база горните резултати, за 2022 г. рентабилността на нетните приходи от продажби възлиза на 0.0105 или на 100 лв. нетни приходи е реализирана 1.05 лв. нетна печалба. Рентабилността на собствения капитал е 0.0243, т.е на 100 лв. собствен капитал е отчетена 2.43 лв. печалба. Рентабилността на пасивите е 0.0393, т.е на 100 лв. привлечен капитал е отчетена 3.93 лв. печалба. Рентабилността на реалните активи е 0.0084, т.е на 100 лв. реални активи е отчетена 0.84 лв. балансова печалба.

Ефективността на разходите за 2022 г. възлиза на 1.0109 или на 100 лв. разходи са отчетени 101.09 лв. приходи. Ефективността на приходите за 2022 г. възлиза на 0.9892 или 100 лв. приходи са реализирани срещу извършени 98.92 лв. разходи.

3. Активи и пасиви

Общият размер на активите към 31.12.2022 г. е в размер на 71 621 хил.лв. при 66 535 хил. лв. за предходната година. Дълготрайните активи по балансова стойност възлизат на 44 645 хил.лв. или 62.33 % от общите активи, а краткотрайните активи са в размер на 26 878 хил.лв. или- 37.53 %. Разходите за бъдещи периоди са 98 хил.лв. или 0.14 %.

Структурен анализ по видове активи

Видове активи	31.12.2022г. (хил.лв.)	Отн. дял %	31.12.2021г. (хил.лв.)	Отн. дял %	Изменение (хил.лв.)	%
---------------	---------------------------	---------------	---------------------------	---------------	------------------------	---

Дълготрайни матер.активи	39 397	55.00	38 989	58.60	408	1.05
Нематериални активи	4 160	5.81	3 641	5.47	519	14.25
Дългосрочни фин.активи	1 088	1.52	1 094	1.64	(6)	(0.55)
Материални запаси	3 865	5.40	3 018	4.54	847	28.06
Вземания	2 431	3.39	2 510	3.77	(79)	(3.15)
Парични средства	20 582	28.74	17 184	25.83	3 398	19.77
Разходи за бѐд.периоди	98	0.14	99	0.15	(1)	(1.01)
Общо	71 621	100.00	66 535	100.00	5 086	7.64

През годината са придобити дълготрайни активи на обща стойност 3 006 хил.лв., в т.ч. земи – 160 хил.лв., гори – 39 хил.лв., сгради – 466 хил.лв., машини, производствено оборудване и апаратура – 167 хил.лв., транспортни средства – 148 хил.лв., стопански инвентар и компютърна техника – 103 хил.лв., горски пътища – 537 хил.лв., съоръжения – 68 хил.лв., други дълготрайни материални активи – 68 хил.лв., работни и продуктивни животни – 3 хил.лв., горско-стопански планове – 1 225 хил.лв. и инвестиционни имоти 22 хил.лв. Отписаните такива са на обща стойност 800 хил.лв., в т.ч. машини, производствено оборудване и апаратура – 78 хил.лв., транспортни средства – 280 хил.лв., стопански инвентар и компютърна техника – 21 хил.лв., работни и продуктивни животни – 6 хил.лв., други дълготрайни материални активи – 8 хил.лв., програмни продукти 3 хил.лв. и горско-стопански планове – 404 хил.лв.

Капитализираните разходи за придобиване на дълготрайни активи към края на периода възлизат на 3 135 хил.лв.

Пасивите на предприятието към 31.12.2022 г. са в размер на 15 355 хил.лв. при 10 594 хил. лв. за предходната година. В състава на задълженията, с най-голям относителен дял са другите задължения – 37.57 %, следвани от задълженията към персонала 4 453 хил.лв. или 29.00 % и задълженията към доставчици 1 275 хил.лв. или 8.30 %.

Структурен анализ по видове пасиви

<i>Видове задължения</i>	<i>31.12.2022г. (хил.лв.)</i>	<i>Отн. дял %</i>	<i>31.12.2021 г. (хил.лв.)</i>	<i>Отн. дял %</i>	<i>Изменен ие (хил.лв.)</i>	<i>%</i>
Финансови предприятия	-	-	78	0.74	(78)	(100.00)
Доставчици	1 275	8.30	700	6.61	575	82.14
Получени аванси	711	4.63	854	8.06	(143)	(16.74)
Персонал	4 453	29.00	2 587	24.42	1 866	72.13
Осигурителни задължения	1 103	7.18	859	8.11	244	28.41
Данъчни задължения	1 043	6.79	444	4.19	599	134.91
Други задължения	5 769	37.57	3 994	37.70	1 775	44.44
Провизии за пенсии и други подобни задължения	288	1.88	223	2.10	65	29.15
Отсрочени данъци	713	4.65	855	8.07	(142)	(16.61)
Общо	15 355	100.00	10 594	100.00	4 761	44.94

Към 31.12.2022 г. по баланса на предприятието се водят финансираня на обща стойност 31 331 хил.лв. По съдържание същите представляват Финансиране на текущата дейност, в т. ч. компенсационно залесяване 1 209 хил.лв. и финансиране за ЛСМ 3 хил.лв.; финансиране за дълготрайни активи 5 691 хил.лв., Фонд „Инвестиции в горите” 23 074 хил.лв., в т.ч., неувоен остатък от фонда 10 499 хил.лв. и усвоена част от фонда – остатък на финансирането за строителство на горски пътища след отчисляване на приходите на база начислените амортизации на въведените в действие горски пътища 12 575 хил.лв. и Финансиране по програми 1 354 хил.лв.

Към 31.12.2022 г. по баланса на предприятието се водят и приходи за бъдещи периоди – 52 хил.лв., които в голямата си част са предплатени наеми и ценови разлики по липси и начети.

Дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране (провизии за пенсии) са признати на база актюерска оценка на вероятностите за заплащане на обезщетение в полза на служителите на „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП за продължителен трудов стаж при пенсиониране. По своя характер те представляват дългосрочни задължения към персонала при пенсиониране и включват сегашната стойност на задължението на предприятието за изплащане на обезщетения на наетия персонал към края на отчетния период при настъпване на пенсионна възраст. Съгласно Кодекса на труда в България всеки служител има право на обезщетение в размер на две брутни заплати при пенсиониране, а ако е работил при същия работодател през последните 10 години от трудовия му стаж, обезщетението е в размер на шест брутни заплати към момента на пенсиониране.

Общата ликвидност за отчетния период е 1.8725, т.е. с наличните краткотрайни активи към 31.12.2022 г. в размер на 26 878 хил.лв., включващи материалните запаси, краткосрочните вземания и паричните средства, предприятието покрива текущите си задължения към края на периода, възлизащи на 14 354 хил.лв. Бързата ликвидност е 1.6032, което показва, че краткосрочните вземания и паричните средства на предприятието са достатъчни за покриване на краткосрочните задължения. Незабавната ликвидност към 31.12.2022 г. възлиза на 1.4339 или с наличните парични средства предприятието покрива напълно текущите задължения. Абсолютната ликвидност съответства на незабавната поради липса на краткосрочни финансови активи.

4. Собствен капитал

Структурен анализ по видове компоненти

<i>Видове</i>	<i>31.12.2022 г. (хил.лв.)</i>	<i>Отн. дял %</i>	<i>31.12.2021 г. (хил.лв.)</i>	<i>Отн. дял %</i>	<i>Изменение (хил.лв.)</i>	<i>%</i>
Основен капитал	8 144	32.73	8 144	33.05	-	-
Резерви	16 135	64.84	15 694	63.70	441	2.81
Текуща печалба/загуба	604	2.43	801	3.25	(197)	(24.59)
Общо	24 883	100.00	24 639	100.00	244	0.99

5. ФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ

ЛИКВИДНОСТ

Показатели за ликвидност	2022г.	2021г.
Коефициент на обща ликвидност	1,87	2,39
Коефициент на бърза ликвидност	1,60	2,07
Коефициент на абсолютна ликвидност	1,43	1,81
Коефициент на незабавна ликвидност	1,43	1,81

Коефициент на обща ликвидност

Към 31.12.2022 г. стойността на коефициента на обща ликвидност на „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП е 1,87 и се понижава спрямо стойностите му за 2021 г. През 2022 г. спрямо 2021 г., текущите активи на предприятието се увеличават с 18,34 %, а текущите пасиви се увеличават с 50,84 %.

Коефициент на незабавна ликвидност

Към 31.12.2022 г. стойността на коефициента на незабавна ликвидност е 1,43 и намалява спрямо стойността му за 2021 г. През 2022 г. спрямо 2021 г. паричните средства на предприятието се увеличават с 19,77 %, а текущите пасиви се увеличават с 50,84 %.

Коефициент на бърза ликвидност

Към 31.12.2022 г. стойността на коефициента на бърза ликвидност е 1,60 и намалява в сравнение със стойността за 2021 г. През 2022 г. спрямо 2021 г. имаме повишение на материалните запаси на предприятието с 28,06 %, при увеличение на текущите активи с 18,34 % и на текущите пасиви с 50,84 %.

Коефициент на абсолютна ликвидност

Към 31.12.2022 г. стойността на коефициента на абсолютна ликвидност е 1,43 и намалява в сравнение със стойностите му за 2021 г. През 2022 г. в сравнение с 2021 г. сумата на паричните средства на предприятието се увеличават с 19,77 %, а текущите пасиви се увеличават с 50,84 %.

КАПИТАЛОВИ РЕСУРСИ

КОЕФИЦИЕНТИ НА ФИНАНСОВА АВТОНОМНОСТ

Показатели за задлъжнялост	2022г.	2021г.
Коефициент за задлъжнялост	0,62	0,43
Дълг/активи	0,21	0,15
Коефициент на финансова автономност	1,62	2,33

Коефициент на финансова автономност

Към 31.12.2022 г. стойността на коефициента на финансова автономност е 1,62 и намалява в сравнение с 2021 г. През 2022 г. спрямо 2021 г. собственият капитал на „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП се увеличава с 0,99 %, а сумата на дълга на предприятието се увеличава с 44,94 %.

Коефициент на задлъжнялост

Към 31.12.2022 г. стойността на коефициента на задлъжнялост е 0,62 и се увеличава спрямо 2021 г. в следствие на нарастване на общия дълг.

Съотношение дълг към обща сума на активите

Съотношението Дълг/Активи показва директно какъв процент от активите на предприятието се финансира чрез дълг. Към 31.12.2022 г. стойността на съотношението Дълг/Активи е 0,21. През 2022 г. спрямо 2021 г. сумата на дълга на „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП се повишава с 44,94 %, а сумата на активите на предприятието се увеличават с 7,64 %.

КЛЮЧОВИ КОЕФИЦИЕНТИ

Финансови показатели	2022 г.	2021 г.
ЕБИТДА	2777	3742
ЕБИТ	-263	799

ПОКАЗАТЕЛИ НА РЕНТАБИЛНОСТ

Показатели за рентабилност	2022г.	2021г.
Рентабилност на Основния капитал	0,07	0,10

Показатели за рентабилност	2022г.	2021г.
Рентабилност на Собствения капитал (ROE)	0,02	0,03
Рентабилност на Активите (ROA)	0,01	0,01

Рентабилност на Собствения капитал (ROE)

Към 31.12.2022 г. коефициентът на рентабилност на собствения капитал е положителна, поради отчетения положителен нетен финансов резултат и увеличението на собствения капитал на предприятието 0,99%.

Рентабилност на активите (ROA)

Стойността на коефициента на рентабилност на активите към 31.12.2022 г. е на стойност 0,01. За 2022 г. „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП отчита печалба, а активите на предприятието се увеличават с 7,64 % в сравнение с 2021 г.

Рентабилност на Основния капитал

Към 31.12.2022 г. коефициентът на Рентабилност на основния капитал е 0,07 поради положителен нетен финансов резултат на предприятието и запазване на основния капитал спрямо предходната финансова година.

ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ

За 2022 г. средносписъчната численост на персонала на „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП е 961 души.

<i>Характеристики</i>	<i>2022 г.</i>	<i>2021 г.</i>
ФРЗ (хил.лв.)	27 680	17 717
Средно-спъсъчен брой на персонала	961	923
Средна месечна РЗ	2 400 лв.	1 600 лв.
		<i>(хил.лв.)</i>

<i>Производителност на труда</i>	<i>2022 г.</i>	<i>2021 г.</i>
Реализирани приходи	63 359	46 110
Средно-спъсъчен брой на персонала	961	923
Реализирани приходи на едно лице	65.93	49.96
		<i>(хил.лв.)</i>

<i>Рентабилност на труда</i>	<i>2022г.</i>	<i>2021 г.</i>
Финансов резултат	604	801
Средно-спъсъчен брой на персонала	961	923
Рентабилност на едно лице	0.63	0.87

В резултат на горното може да се обобщи, че като цяло вътрешно-контролната среда в предприятието е на добро ниво, постигнато е ефективно разпределение на работата, техническото състояние на машините, съоръженията, оборудването и транспорта е на добро

равнище, изпълнението на договорите е в определените рамки, не са допускани съществени просрочия на задължения, плащанията към доставчиците и кредитори са ритмични, клиентските вземания в общата им и значима част за предприятието са текущи и са уредени в по-голяма част след датата на баланса. Като цяло резултатите от финансовия анализ на дейността на „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП за 2022 г. са задоволителни, имайки предвид несигурната икономическа обстановка и съществуващите вътрешно-присъщи рискове в отрасъла, свързани със силно-конкурентна бизнессреда, инфлационни, лихвени, валутни и ценови рискове и други пазарни фактори. С оглед на това ръководството на предприятието следва политика на гъвкавост в договорните взаимоотношения с контрагентите, качество на продуктите и услугите, поддържане на добро техническо състояние на дълготрайните материални активи, строг контрол върху паричните потоци с оглед кредитния и ликвидния риск, разумна ресурсна обезпеченост, в т.ч. финансова, трудова, както и развитие на дейността в други посоки – бъдещи инвестиции, маркетинг, реклама и др. с цел балансиране на рисковете. В тази връзка ръководството счита, че предприятието е действащо и ще остане действащо, няма планове и намерения за преустановяване или съществено намаляване на дейността в обозримо бъдеще (12 месеца след датата на отчета).

6. ЕКОЛОГИЧНИ ВЪПРОСИ

Предприятието провежда отговорна политика по отношение на елиминирането на екологичния риск, намаляване на замърсяването на околната среда и своевременните мерки за нейното опазване. Във връзка с това „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП развива своята дейност, съобразявайки се с изискванията за опазване на околната среда.

Общата площ на държавните горски територии, включени в района на дейност на „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП, е 323 182 ха, като залесените горски територии възлизат на 94.34 % с площ от 304 899 ха.

Съгласно чл. 178 от Закона за горите, за обезпечаване финансовата стабилност на държавното предприятие и осигуряване на целеви инвестиции за изпълнение на дейностите, възложени му със закона, предприятието формира фонд "Инвестиции в горите" и фонд "Резервен". Съгласно чл. 179 от същия закон, Фонд "Инвестиции в горите" се формира от част от продажната цена на дървесината и недървесните горски продукти, добивани от горските територии - държавна собственост, определена с постановление на Министерския съвет.

С ПМС № 343/15.12.2011 г. е определен размера на отчисленията за фонд "Инвестиции в горите" за „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП – 5 лв. за куб.м. дървесина. С ПМС № 144 на МС/03.07.2020 г. за изменение на горното ПМС, размера на отчисленията става 2 лв. за куб.м. При продажба на дървесина, повредена от абиотични и биотични фактори и въздействия, отчисленията за фонд „Инвестиции в горите” от 2,5 лв. стават 1 лв. на куб.м. дървесина.

7. ДОКЛАДВАНЕ НА НЕФИНАНСОВА ИНФОРМАЦИЯ

Съгласно разпоредбите на чл. 61, ал. 3 от Правилника за прилагане на Закона за публичните предприятия, публичните предприятия, независимо от своята големина представят нефинансова декларация по чл. 48 от Закона за счетоводството, както и отчети за оценка на риска, човешките ресурси и трудовите отношения, устойчивостта, въздействието върху околната среда, сделките между свързани лица и отчет за членовете на управителните и контролните органи,

включително отчет за тяхното възнаграждение, отчет за изпълнението на възложените задължения за извършване на обществени услуги и на целите на публичната политика.

Нефинансовата декларация по чл. 48 от Закона за счетоводството, както и информация относно оценка на риска, човешките ресурси и трудовите отношения, устойчивостта, въздействието върху околната среда представлява отделен документ към настоящия доклад и са неразделна част от него.

V. ВСИЧКИ ВАЖНИ СЪБИТИЯ, КОИТО СА НАСТЪПИЛИ СЛЕД ДАТАТА, КЪМ КОЯТО Е СЪСТАВЕН ГОДИШНИЯТ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

След датата, към която е съставен годишния финансов отчет за 2022 г., няма настъпили важни събития.

VI. ВЕРОЯТНОТО БЪДЕЩО РАЗВИТИЕ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО

В перспектива, очакваното бъдещо развитие на предприятието е свързано с продължаване на извършваните през отчетния период основни видове дейности, запазване и затвърждаване мястото на „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП в отрасъла, отстояване на завоюваните позиции и авторитет сред контрагенти и кредитори, предоставяне на качествени продукция и услуги, свързани с дърводобива, ловния туризъм, лесокултурната дейност и др., имайки предвид добрата техническа обезпеченост, както и добра обезпеченост с висококвалифициран персонал, съответно недопускане на тежест и особено важно – лоялност с партньори, персонал и институции – основен принцип на работа.

Стратегия за пазарно развитие:

- Задоволяване в максимална степен потребностите на основните потребителски сегменти;
- Предлагање на конкурентни цени;
- Бизнес сътрудничество;
- Поддържане на пазарно лидерство.

Стратегия на вътрешно развитие:

- Оптимизиране на оперативните разходи;
- Увеличаване производителността и рентабилността на труда;
- Повишаване квалификацията на работниците и служителите;
- Изграждане на екип от високо квалифицирани и мотивирани специалисти;
- Поддържане на финансова стабилност, постигната чрез балансиран ръст на приходите.

В предприятието има разработени политики, свързани със стратегически и тактически маркетинг. В стратегическия маркетинг водещи са продукта и целевите групи, за които е предназначен. Тактическият маркетинг засяга цената, позиционирането и развиваните дейности.

Стратегически маркетинг

- Познаване на клиентите/ целевата аудитория;
- Познаване в детайли характеристиките на продуктите/ услугите;
- Мониторинг на конкуренцията и конкурентните оферти.

Тактически маркетинг

- Реклама;
- Обхват и позициониране на продажбите;
- Интернет маркетинг;
- Ценообразуване;
- Управление на връзките с клиенти.

Продуктова политика

- Високо качество на произвежданите продукти/ предлаганите услуги;
- Използване на суровини и материали с доказано качество;
- Стриктно спазване сроковете за изпълнение.

Пласментна политика

- Преки канали за реализация;
- Присъствие на потребителски и индустриален сегмент;
- Присъствие на основните пазарни сегменти: търговски.

Договорна политика

- Дългосрочно договаряне с клиенти;
- Дългосрочно договаряне с доставчици;
- Договори със стимули към постоянните клиенти;
- Договори, обвързани със защитни клаузи.

Ценова политика

- Следящи конкуренцията цени;
- Използване на "Пазарно-ориентиран метод на ценообразуване";
- Система на отстъпки за количества;
- Гъвкавост на разплащанията.

Кадрова политика

- Поддържане на оптимална структура на персонала;
- Принцип на съвместяване на длъжности;
- Ротиране на длъжности;
- Поддържане на висока квалификация на наетите служители;
- Поддържане на коректни отношения с персонала и създаване на персонал, способен да работи за целите на предприятието.

Социална политика

- Насърчаване на социалния статус на работещите в предприятието;
- Подобряване условията на труд;
- Стимулираща система за производствения персонал;
- Фирмени ценности и традиции.

Екологична политика

- Прилагане на мерки за техническо подобрене, осигуряващо съответствие с екологичното законодателство;
- Предотвратяване и намаляване на риска за човешкото здраве чрез създаване на безопасни условия на труд;
- Минимизиране на отпадъците;

- Предотвратяване на замърсяването чрез редуциране и свеждане до минимум на вредните емисии на въздуха и водите;
- Използване на ново поколение техники и съоръжения при осъществяване на дейността си.
- Повишаване на компетентността и екологичната култура на персонала с цел засилване на личната отговорност за опазване на околната среда и икономично потребление на ресурсите, в т.ч. природен газ, енергия, вода.

Инвестиционна политика

- Стратегически хоризонт на инвестициите;
- Модернизирани и степен на обновяване на материалната база.

В областта на инвестициите, предприятието следва твърда политика на разширяване и обновяване на сградите, машините, съоръженията, транспортните средства и други нетекущи активи, поддържане на горската инфраструктура, както и поэтапно придобиване (изграждане) на дълготрайни активи, предвид високия размер на необходимите инвестиции, на база съчетаване на различни източници на финансиране – собствени финансови средства, финансов лизинг, при необходимост банкови кредити и др. Важен приоритет в областта на инвестиционната програма е изграждането на горска инфраструктура чрез финансиране със средства от фонд „Инвестиции в горите“.

Съгласно чл. 178 от Закона за горите, за обезпечаване финансовата стабилност на държавното предприятие и осигуряване на целеви инвестиции за изпълнение на дейностите, възложени му със закона, предприятието формира фонд "Инвестиции в горите" и фонд "Резервен". Съгласно чл. 179 от същия закон, Фонд "Инвестиции в горите" се формира от част от продажната цена на дървесината и недървесните горски продукти, добивани от горските територии - държавна собственост, определена с постановление на Министерския съвет.

С ПМС № 144/03.07.2020 г. е изменено ПМС № 353/15.12.2011 г. и е определен размера на отчисленията за фонд "Инвестиции в горите" за „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП – 2 лв. за куб.м. дървесина. При продажба на дървесина, повредена от абиотични и биотични фактори и въздействия, отчисленията за фонд „Инвестиции в горите” са 1 лв. на куб.м. дървесина.

VII. ДЕЙСТВИЯТА В ОБЛАСТТА НА НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА И РАЗВОЙНАТА ДЕЙНОСТ

През 2022 г. в „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП не са провеждани научни изследвания и разработки, тъй като най-важната задача на ръководството на предприятието, в условията на засилена конкуренция е да запази досегашните позиции на „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП на българския пазар.

VIII. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА СОБСТВЕНИ АКЦИИ, ИЗИСКВАНА ПО РЕДА НА ЧЛ. 187Д ОТ ТЪРГОВСКИЯ ЗАКОН

„СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП е държавно предприятие по чл. 62, ал. 3 от Търговския закон.

IX. НАЛИЧИЕТО НА КЛОНОВЕ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО

Предприятието няма регистрирани клонове.

X. ИЗПОЛЗВАНИТЕ ОТ ПРЕДПРИЯТИЕТО ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ

„СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП не е използвало финансови инструменти през 2022 г. за хеджиране на рискове от промяна на валутни курсове, лихвени нива или парични потоци.

XI. ИНФОРМАЦИЯ ЗА СКЛЮЧЕНИ СЪЩЕСТВЕНИ СДЕЛКИ.

През 2022 г. предприятието не е сключвало съществени сделки.

XII. ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО СДЕЛКИТЕ, СКЛЮЧЕНИ МЕЖДУ ПУБЛИЧНОТО ПРЕДПРИЯТИЕ И СВЪРЗАНИ ЛИЦА, ПРЕЗ ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД, ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА СКЛЮЧВАНЕ НА ТАКИВА СДЕЛКИ, КАКТО И СДЕЛКИ, КОИТО СА ИЗВЪН ОБИЧАЙНАТА МУ ДЕЙНОСТ ИЛИ СЪЩЕСТВЕНО СЕ ОТКЛОНЯВАТ ОТ ПАЗАРНИТЕ УСЛОВИЯ, ПО КОИТО ПУБЛИЧНОТО ПРЕДПРИЯТИЕ ИЛИ НЕГОВО ДЪЩЕРНО ДРУЖЕСТВО Е СТРАНА С ПОСОЧВАНЕ НА СТОЙНОСТТА НА СДЕЛКИТЕ, ХАРАКТЕРА НА СВЪРЗАНОСТТА И ВСЯКА ИНФОРМАЦИЯ, НЕОБХОДИМА ЗА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО ВЪРХУ ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ.

През отчетния период не са сключвани сделки между предприятието и свързани лица, както и не са правени предложения за сключване на такива сделки. През отчетния период не са сключвани сделки извън обичайната му дейност или такива, които съществено да се отклоняват от пазарните условия.

XIII. ИНФОРМАЦИЯ ЗА СЪБИТИЯ И ПОКАЗАТЕЛИ С НЕОБИЧАЕН ЗА ПУБЛИЧНОТО ПРЕДПРИЯТИЕ ХАРАКТЕР, ИМАЩИ СЪЩЕСТВЕНО ВЛИЯНИЕ ВЪРХУ ДЕЙНОСТТА МУ, И РЕАЛИЗИРАНИТЕ ОТ НЕГО ПРИХОДИ И ИЗВЪРШЕНИ РАЗХОДИ; ОЦЕНКА НА ВЛИЯНИЕТО ИМ ВЪРХУ РЕЗУЛТАТИТЕ

През отчетния период не са настъпили събития и не са налице показатели с необичаен за предприятието характер, които да имат съществено влияние върху дейността му.

XIV. ИНФОРМАЦИЯ ЗА СДЕЛКИ, ВОДЕНИ ИЗВЪНБАЛАНСОВО - ХАРАКТЕР И БИЗНЕС ЦЕЛ, ПОСОЧВАНЕ ФИНАНСОВОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА СДЕЛКИТЕ ВЪРХУ ДЕЙНОСТТА, АКО РИСКЪТ И ПОЛЗИТЕ ОТ ТЕЗИ СДЕЛКИ СА СЪЩЕСТВЕНИ ЗА ПУБЛИЧНОТО ПРЕДПРИЯТИЕ.

През отчетния период не са водени извънбалансово сделки на предприятието.

XV. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДЯЛОВИ УЧАСТИЯ НА ПУБЛИЧНОТО ПРЕДПРИЯТИЕ, ЗА ОСНОВНИТЕ МУ ИНВЕСТИЦИИ В СТРАНАТА И В ЧУЖБИНА (В ЦЕННИ КНИЖА, ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ, НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ И НЕДВИЖИМИ ИМОТИ), КАКТО И ИНВЕСТИЦИИТЕ В ДЯЛОВИ ЦЕННИ КНИЖА ИЗВЪН НЕГОВАТА ГРУПА ПРЕДПРИЯТИЯ ПО СМИСЪЛА НА ЗАКОНА ЗА СЧЕТОВОДСТВОТО И ИЗТОЧНИЦИТЕ/НАЧИНИТЕ НА ФИНАНСИРАНЕ.

Предприятието няма дялови участия в други дружества, включително в страната и чужбина. Предприятието не е част от група предприятия по смисъла на Закона за счетоводството.

XVI. ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО СКЛЮЧЕНИТЕ ОТ ПУБЛИЧНОТО ПРЕДПРИЯТИЕ В КАЧЕСТВОТО МУ НА ЗАЕМОПОЛУЧАТЕЛ, ДОГОВОРИ ЗА ЗАЕМ С ПОСОЧВАНЕ НА УСЛОВИЯТА ПО ТЯХ, ВКЛЮЧИТЕЛНО НА

КРАЙНИТЕ СРОКОВЕ ЗА ИЗПЛАЩАНЕ, КАКТО И ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПРЕДОСТАВЕНИ ГАРАНЦИИ И ПОЕМАНЕ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯ.

През отчетния период предприятието не е сключвало договори за заем в качеството му на заемополучател. Предприятието не е предоставяло гаранции в полза на други лица.

XVII. ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО СКЛЮЧЕНИТЕ ОТ ПУБЛИЧНОТО ПРЕДПРИЯТИЕ В КАЧЕСТВОТО МУ НА ЗАЕМОДАТЕЛ, ДОГОВОРИ ЗА ЗАЕМ, ВКЛЮЧИТЕЛНО ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ГАРАНЦИИ ОТ ВСЯКАКЪВ ВИД, В ТОВА ЧИСЛО НА СВЪРЗАНИ ЛИЦА, С ПОСОЧВАНЕ НА КОНКРЕТНИТЕ УСЛОВИЯ ПО ТЯХ, ВКЛЮЧИТЕЛНО НА КРАЙНИТЕ СРОКОВЕ ЗА ПЛАЩАНЕ, И ЦЕЛТА, ЗА КОЯТО СА БИЛИ ОТПУСНАТИ.

През отчетния период предприятието не е сключвало договори за заем в качеството му на заемодател. В тази връзка в полза на предприятието не са предоставяни гаранции и/или поемани задължения.

XVIII. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ИЗПОЛЗВАНЕТО НА СРЕДСТВАТА ОТ ИЗВЪРШЕНА НОВА ЕМИСИЯ ЦЕННИ КНИЖА ПРЕЗ ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД.

„СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП не е използвало финансови инструменти през 2022 г. за хеджиране на рискове от промяна на валутни курсове, лихвени нива или парични потоци.

XIX. АНАЛИЗ НА СЪОТНОШЕНИЕТО МЕЖДУ ПОСТИГНАТИТЕ ФИНАНСОВИ РЕЗУЛТАТИ, ОТРАЗЕНИ ВЪВ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВАТА ГОДИНА И ПОСТАВЕНИТЕ В БИЗНЕС ПЛАНА ЗАДАЧИ.

При съвременните условия на пазарна икономика предприятието се намира под въздействието на различни фактори. Това налага разполагането със солидна финансова база, която да позволява неутрализирането на отрицателното влияние на тези фактори, без това да влияе на нормалното функциониране на предприятието то да бъде финансово независимо и финансово стабилно.

През отчетната 2022 г. извършените от предприятието дейности, съгласно бизнес плана на предприятието, съпоставени с тези през 2021 г., са както следва:

Видове дейност	Бизнес план 2021	Брой извършени дейности	Брой извършени дейности	Изменение
	Брой дейности	2022	2021	2022/2021
1. Ползване на дървесина	1	1	1	0
2. Дейности в горите	1	1	1	0
3. Ловно стопанска дейност и туризъм.	1	1	1	0
4. Странични дейности.	1	1	1	0
5. Административни и стопански дейности.	1	1	1	0

XX. ИНФОРМАЦИЯ ЗА НАСТЪПИЛИ ПРОМЕНИ ПРЕЗ ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД В ОСНОВНИТЕ ПРИНЦИПИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ, НА ПУБЛИЧНОТО ПРЕДПРИЯТИЕ, И НА НЕГОВАТА ГРУПА ПРЕДПРИЯТИЯ ПО СМИСЪЛА НА ЗАКОНА ЗА СЧЕТОВОДСТВОТО

През 2022 г. не са настъпили промени в основните принципи на управление на предприятието.

XXI. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ОСНОВНИТЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ПРИЛАГАНИТЕ ОТ ПУБЛИЧНОТО ПРЕДПРИЯТИЕ, В ПРОЦЕСА НА ИЗГОТВЯНЕ НА ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ СИСТЕМА ЗА ВЪТРЕШЕН КОНТРОЛ И СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКОВЕ.

Общо описание на системата за вътрешен контрол и управление на риска

В предприятието функционира система за вътрешен контрол и управление на риска, която гарантира ефективното функциониране на системите за отчетност и разкриване на информация. Системата е изградена и функционира и с оглед идентифициране на рисковете, съпътстващи дейността на предприятието и подпомагане тяхното ефективно управление. Управителният съвет носи основната отговорност и роля по отношение на изграждане на системата за вътрешен контрол и управление на риска. Управителният съвет изпълнява както управляваща и насочваща функция, така и текущ мониторинг.

В предприятието има утвърдена Система за финансово управление и контрол, която включва подробно разписани правила и процедури за вътрешен контрол и управление на риска. Една от основните цели на въведената системата за вътрешен контрол и управление на риска е да подпомага Управителния съвет и други заинтересовани страни при оценка на надеждността на финансовите отчети на предприятието.

Контролна среда

Контролната среда включва функциите за общо управление и ръководните такива, както и отношението, информираността и действията на Управителния съвет, отговорен за управлението в широк смисъл и отговорното управление по отношение на вътрешния контрол. Контролната среда е изградена на базата на почтенност и етично поведение.

Процес за оценка на рисковете на предприятието

Процесът на оценка на риска от страна на Управителния съвет представлява базата за начина, по който той определя рисковете, които следва да бъдат управлявани.

Контролни дейности

Преобладават ръчните контролни дейности, насочени към минимизирането на риска и увеличаване на вероятността целите и задачите на предприятието да бъдат постигнати. Такива са процедурите за: одобрение и разрешение при вземане на решения (оторизация); предварителен контрол за законосъобразност, осъществяван от Директора на предприятието непосредствено преди полагане на подпис за взето решение; пълно, вярно, точно и своевременно осчетоводяване на всички операции (обработка на информацията); оперативен контрол и преглед на резултатите от работата, осъществяван ежедневно от Директора при възлагането и изпълнението на работата; разделение на задълженията.

Информационна система и свързаните с нея бизнес процеси, съществени за финансовото отчитане и комуникацията

В предприятието са създадени и функционират ефективни и надеждни информационни и комуникационни системи, осигуряващи събиране и разпространение на пълна, надеждна и

достоверна информация, хоризонтална и вертикална комуникация от и до всички нива, както и навременна система за отчетност.

Текущо наблюдение на контролите

В предприятието има изградена система за текущо наблюдение и оценка на контролите, като при констатирани отклонения се предприемат оздравителни и корективни мерки пряко от Ръководството.

Текущото наблюдение на контролите е процес за оценка на ефективността на резултатите от функционирането на вътрешния контрол във времето. То включва своевременна оценка на ефективността на контролите и предприемане на необходимите оздравителни действия. Управителният съвет извършва текущо наблюдение на контролите чрез текущи дейности, отделни оценки или комбинация от двете. Текущите дейности по наблюдение често са вградени в нормалните повтарящи се дейности на предприятието и включват регулярни управленски и надзорни дейности.

XXII. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПРОМЕНЕТЕ В УПРАВИТЕЛНИТЕ И НАДЗОРНИТЕ ОРГАНИ ПРЕЗ ОТЧЕТНАТА ФИНАНСОВА ГОДИНА.

През 2022 г. има извършени промени в Управителния съвет на предприятието, както следва:

1. Борислав Маринов Захариев – член на УС до 10.01.2022 г.;
2. Ивайло Добрев Йорданов – член на УС от 10.01.2022г. до 16.09.2022г.;
3. Ралица Бойчева Стойкова - Тихомирова – член на УС от 16.09.2022г.;

XXIII. ИНФОРМАЦИЯ ЗА РАЗМЕРА НА ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯТА, НАГРАДИТЕ И/ИЛИ ПОЛЗИТЕ НА ВСЕКИ ОТ ЧЛЕНОВЕТЕ НА УПРАВИТЕЛНИТЕ И НА КОНТРОЛНИТЕ ОРГАНИ ЗА ОТЧЕТНАТА ФИНАНСОВА ГОДИНА, ИЗПЛАТЕНИ ОТ ПУБЛИЧНОТО ПРЕДПРИЯТИЕ И НЕГОВИ ДЪЩЕРНИ ДРУЖЕСТВА, НЕЗАВИСИМО ОТ ТОВА ДАЛИ СА БИЛИ ВКЛЮЧЕНИ В РАЗХОДИТЕ НА ПУБЛИЧНОТО ПРЕДПРИЯТИЕ ИЛИ ПРОИЗТИЧАТ ОТ РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПЕЧАЛБАТА.

ПОЛУЧЕНИ СУМИ И НЕПАРИЧНИ ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯ

Размерът на brutните възнаграждения на органите за управление и за контрол за 2022 г. са както следва:

ПОИМЕННА СПРАВКА ОТНОСНО ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯ НА УПРАВИТЕЛНИЯ СЪВЕТ НА СИДП ДП ГР.ШУМЕН ЗА 2022 г.

ИМЕ	БРУТНА ЗАПЛАТА	БОЛНИЧНИ И	СОЦИАЛНИ НАДБАВКИ	ОБЕЗЩЕТЕНИЯ ПО КТ	ОБЩА СУМА
Ради Атанасов Иванов - Директор	145 239,72		4 080,00		149 319,72
Веселин Владимиров Пенчев - Член на УС	50 040,00		4 080,00		54 120,00
Ралица Бойкова Стойчева- Тихомирова - Член на УС, от 16.09.2022г	14 910,00		1 510,00		16 420,00

Ивайло Добрев Йорданов - Член на УС, от 10.01.2022г до 16.09.2022г	34 350,00		2 480,00	4 260,00	41 090,00
Борислав Маринов Захариев - Член на УС, до 10.01.2022г	780,00		45,00		825,00
ОБЩО	245 319,72	0,00	12 195,00	4 260,00	261 774,72

Предприятието не е изплащало непарични възнаграждения.

УСЛОВНИ ИЛИ РАЗСРОЧЕНИ ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯ, ВЪЗНИКНАЛИ ПРЕЗ ГОДИНАТА, ДОРИ И АКО ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕТО СЕ ДЪЛЖИ КЪМ ПО-КЪСЕН МОМЕНТ

Няма условни или разсрочени възнаграждения, възникнали през година, включително и дължими възнаграждения към по-късен етап.

СУМА, ДЪЛЖИМА ОТ ПУБЛИЧНОТО ПРЕДПРИЯТИЕ, ИЛИ НЕГОВИ ДЪЩЕРНИ ДРУЖЕСТВА ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ПЕНСИИ, ОБЕЗЩЕТЕНИЯ ПРИ ПЕНСИОНИРАНЕ ИЛИ ДРУГИ ПОДОБНИ ОБЕЗЩЕТЕНИЯ.

Към 31.12.2022 г. „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП - ШУМЕН е отчело дължими суми за изплащане на пенсии, обезщетения при пенсиониране и други подобни обезщетения в размер на 288 хил. лева.

XXIV. АНАЛИЗ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ФИНАНСОВИТЕ И НЕФИНАНСОВИТЕ ЦЕЛИ

През 2022 г. се реализираха следните действия по изпълнение на поставените пред предприятието цели:

1. По отношение на ползването на дървесина:

- Разчета за продажба на дървесина от държавни горски територии на СИДП показва, че заложената за 2022 г. цел е изпълнена на 108 % - по натурални показатели и 112 % - по стойностни показатели;

2. По отношение на възобновяване на горите:

- През 2022 г. плана по семесъбиране за производство на фиданки е изпълнен над заложените количествени показатели – при разчет 9 661 кг. са събрани общо 15 208 кг. – 64 %.

- Горските разсадници не успяха да изпълнят заложените цели за производство на фиданки, както при разчет 844 хил. бр. бяха произведени 725 хил. броя;

- Поради продължителна авария на мулчера и анексирани договори, предвидената общата площ за почвоподготовка беше извършена на 60 %;

- Разчетът за залесяване беше изпълнен на 72 % от заложения план, за което бяха изразходвани 72 % от заделените средства;

- Разчетите за попълване (131 %) и отглеждане на горските култури (69 %) бяха изпълнени на равнища близки до заложените, като финансовото изражение е значително по-добро от заложеното.

3. По отношение на стопанисване на горите и в изпълнение на действащите горскостопански планове:

- През 2022 г. дейностите по подпомагане на естественото възобновяване в ТП на СИДП ДП беше извършено на 52 %. Причина за ниския % на изпълнение е факта, че предвидени отдели по ФП за 2022 г. бяха включени в проект по ОПОС и предвидени за изпълнение по реда на ЗОП през 2023 г. Достигната единична цена за декар за 2022г. е в размер на 73 % от заложената;

- Планираните отгледни сечи са изпълнени на 117 % от плануваните площи във връзка със задоволяване увеличеното търсена на дърва за огрев от местното население;

- От предвидените селекционни сечи бяха осъществени 115 %;

- Предвидено маркиране се извърши на 97 % от заложеното, като разходите бяха сведени до 72 % от предвидените за мз;

- През 2022 г. е възложено изработването на 2 ГСП на ТП ДГС Омуртаг и ТП ДГС Търговище;

- Изработено е 1 бр. Задание за ГСП за ТП ДГС Провадия;

4. По отношение на охрана и защита на горите:

- Изпълнение на мерките (както по отношение на човешкия ресурс, така и по отношение на материалното обезпечение) и мероприятията (с най-добър резултат са минерализованите ивици) за защита на горските територии от пожари през 2022 г. доведоха до отлични резултати, като засегнатите от пожари територии са далеч по-малко от средните за страната в периода 2005 – 2016 г.;

- СИДП Шумен отделя основно внимание към дейността по опазване на държавните горски територии, като извършва постоянни проверки на лица и обекти свързани с ползването на дървесина, търговията с горски ресурси, транспорта на дървесина. Нарушенията продължават да са свързани със сеч на немаркирани дървета, транспортиране на дървесина немаркирана с контролна горска марка и непридружена с превозен билет, както и съхраняване на дървесина с незаконен произход;

- Във връзка с повишаване качеството и ефективността на функциите и задачите по опазване на горите се осъществява постоянно взаимодействие със служителите на МВР.

5. По отношение на организиран ловен туризъм и ловно-стопанската дейност:

- В резултат на цялостната дейност на предприятието през 2022 г. на територията на петте ДЛС и ДГС – Преслав, са добити уникални трофеи. В ДЛС „Черни Лом“ гр. Попово са отсреляни благородни елена с отличени трофейни качества: златен медал с оценка 254.46 т. по СИС с тегло на трофея 13.450 кг; златен медал с оценка 233.13 т. и 11,05 кг; златен медал с оценка 230.63т. по СИС, 9.960 кг.; Елен лопатар с оценка по СИС 205,11 и 4,05 кг., 195,55 т. по СИС и 3,20 кг. и Дива свиня 130,79 т. по СИС с 21,7 см., 130,32 т. по СИС и 25,40 см. В ДЛС „Тервел“ – муфлон, златен медал 205,10 т. по СИС. На територията на останалите ловни стопанствъ също има добити трофей които са с добри показатели за развитието на трофейното дело в тях. В ТП ДГС „Преслав“ е добит трофей с оценка по 241,99 т. по СИС.

- И през 2022 г. проблем пред ловния туризъм на дива свиня е пандемията от африканска чума по свинете, която намали значително запасите от дива свиня в ловните стопанства, както и доведе до значителни разходи по ликвидиране на заразните огнища;

- През 2022 г. основен проблем пред организирания ловен туризъм представлява все още COVID-19, която доведе до сериозен отлив на туристи, като реализираните приходи от

ловно-стопанска дейност са в размер на 94 % от планираните, като една трета от тях са по договори за предоставяне стопанисването и ползването на дивеча и наем на ловни бази.

6. През 2022 г. се постигна изпълнение на основната финансова цел пред предприятието:

„Североизточно държавно предприятие“ ДП гр. Шумен реализира печалба от дейността си за годината. Финансовите резултати на предприятието са резултат от подобряващата се икономическа ситуация в сектора след кризата причинена от пандемия от COVID-19.

XXV. ДРУГА ИНФОРМАЦИЯ ПО ПРЕЦЕНКА НА ПРЕДПРИЯТИЕТО.

Предприятието преценява, че не е налице друга информация, която да не е публично оповестена от предприятието и която би била важна за акционерите и инвеститорите при вземането на обосновано инвеститорско решение.

19.05.2023 г.

За „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП ШУМЕН

Регламент (ЕС) 2016/679

инж. Ради Атанасов Иванов